

de Dukenburger

Info-magazine voor Dukenburg - 17^e jaargang nummer 1 - februari 2024

**Volkskrantjournalist Toine Heijmans:
'Dukenburg is een prachtig stadsdeel'**

SPEUR &

Speur mee
naar de dieren
tijdens onze
speurtocht

Dier gevonden?
Scan de QR code!

Maak ook
kans op
kaartjes voor

ZOOPARC
OVERLOON

WIN EEN LEUKE PRIJS!

Woensdag 21 februari
t/m woensdag 13 maart

WOENSDAG 21 FEB.
11.00-16.00 uur

Beestachtig leuke spelletjes
en activiteiten o.a:

- Krokodil 'm erin
- Bibber-leeuw
- Zebra hoefijzer gooien
- Schminken
- Glittertattoo
- Ritje op een jungledier

WINKELCENTRUM
DUKENBURG
BRENGT
JE MEER

Meer informatie op winkelcentrumdukenburg.nl

  @winkelcentrumdukenburg

Dukenburg in stukjes

Tunnelnamen	32
Maaien Geologenstrook	32
Programma bieb Zwanenveld	33
Spreekuur raadslid	33
Alzheimer Café	34
Muzikanten gezocht	34
Steentjes-ruilbibliotheek	34
Cursussen in Ketelhuis Aldenhof	35
Schaatsen op de vennen	35
Iedereen is welkom bij HSN	35
Luiercontainers en afvalpas	36
Rijsttafel en winterlunch	36
Sing along kindermiddag	37
Gesneuvelde boom	37
Eerste bewoners NDW21	38
Daklekkages na dakvernieuwing	38
Kom buurten in de kerk	39
Duukjes	40
Cursus Mental Health First Aid	40
Gebeurt er wat in Weezenhof?	41

En verder:

Ralph de Jongh	4
Cuarteto Tangata	4
Column Peter Saras	8
Het Radboud-helidek	8
In gesprek met bewoners	10
Vorst in Stadspark Staddijk	12
Dukenburg Groen	13
Roodborstje	13
Column Wouter Slob	16
Plannen vennen creëren onrust	16
Boekbinden	17
Column Toine van Bergen	17
Herdenking bombardement	19
Sportgeschiedenis	20
WijkMakerij Dukenburg	22
Blauwe Bordje en Kern met Pit	22
Ingezonden: Vogelzangbosje	22
Ja/ja-sticker	22
Uniek Sporten Uitleen	23
Column Jaap Mooi	23
Fotopagina's	24
Tweede Kamerverkezingen	26
De loofboom	27
Wat schuilt achter een naam?	27
Bos-van-de-barones Oosterhout	28
Cultuur	30
Taalspellen	30
Week van de poëzie	30
De taal van hoop	30
Stapel(ge)dichten	30
Kreupelrijm	31
Stadsdichters	31
Hand in hand, kameraden	31
Nog een ode ... aan Dukenburg	31

PODIUM 1390

Decemberoptredens in Lindenberg-Aldenhof

In 'de zondagse kamer' van 17 december bezorgde de virtuoze flamencogitarist Carlos van Tongeren velen onder het publiek een aangename middag. Na de laatste klanken van zijn solo-optreden liep het gros van de bezoekers tevreden de voordeur uit van de Lindenberg-Aldenhof. Enkelen van hen schreven in het gastenboek over mooie muziek, om van te genieten en bij weg te dromen. Ook waren er kippenvelmomenten. De informatie in de verbindende teksten van Carlos werd als waardevol ervaren. Wie de flamencomuziek nog niet kende, kreeg nu een geweldige kans om de klanken te proeven. Je zou de lofuitingen in het gastenboekje pure *fanmail* kunnen noemen. De verkoop van Carlo's cd liep gesmeerd. In de eerste **HIRISE COMEDY+MUSIC-**

editie op donderdagavond 21 december trad Samir Fighil, een geboren verhalenverteller en comedian, voor het voetlicht. De zaal was goed gevuld met bezoekers die enthousiast reageerden. Na deze eerste voorstelling, naast de drie successen in 'de zondagse kamer', zal de vrijwilligersgroep van **PODIUM1390** zeker gaan kijken hoe **HIRISE COMEDY+MUSIC** verder uitgerold kan worden in de programmering van 2024. Het ziet er in elk geval rooskleurig uit. Wel zou de werkgroep graag één of twee jongere vrijwillig medewerkers begroeten. Eén twintigjarig setje uit Dukenburg bracht hun 'voorkeur' als publiek bij optredens in Lindenberg-Aldenhof best wel hoopvol onder woorden: 'Wij vinden alles goed, als er maar wat te doen is dichtbij huis.'

Binnenkort in dit theater: Blues en Tango

PODIUM1390 streeft er naar om een gevarieerd programma aan te bieden. Voor elk wat wils. Dat is voor de komende periode zeker gelukt. De volgende voorstellingen volgens de **PODIUM1390**-ladder zijn die van de zondagen 11 februari en 17 maart om 14.00 uur in 'de zondagse kamer'.

Op 11 februari legt **Ralph de Jongh** als in trance zijn ziel bloot. In een stijl waarin Ralph de Jongh kan optreden: een fantastische atmosfeer van geluid, waarin we kunnen terugdromen naar de tijden van de vooroorlogse blues, alsmede de jaren 60 van Keith Richards en Mick Jagger. Ervaar de schoonheid van dit fenomeen. Dit is puur ...dit is Ralph de Jongh. Dit is emotie!
DIT IS ECHTE BLUES IN DUKENBURG!

Op 17 maart is het de beurt aan de Amsterdamse tango-groep **Cuarteto Tangata**. Deze groep bestaat uit vier musici en is reeds vele jaren in de Argentijnse tango

gespecialiseerd. Zij vertolken op eigen wijze de tangomuziek van tango maestro's zoals: Piazzolla, Plaza, Pugliese, Troilo, Salgan, Cobian et cetera. Daarnaast speelt Cuarteto Tangata eigen tango-composities, geschreven door Margreet Markerink, de pianiste van het kwartet. Weemoed, melancholie, maar ook uitbundige en stuwende ritmes maken van de voorstellingen van Cuarteto Tangata een feest voor het oor. Samenwerking met de Argentijnse zanger José Rivero en de Nederlandse zangeres Jeannine Geerts geven de voorstellingen extra kleur en feest.

De kaarten voor Ralph de Jongh en Cuarteto Tangata kosten per voorstelling slechts 10 euro. Te bestellen via www.podium1390.nl en enkele nog te koop aan de kassa.

Tekst: Harm Jan van der Veen en Hette Morriën
Foto's: collecties Ralph de Jongh en Cuarteto Tangata

Zondag 11 februari 14:00

RALPH DE JONGH

Ralph legt als in een trance zijn ziel bloot tijdens zijn concerten en opnames. In een stijl waarin alleen Ralph de Jongh kan optreden, in een fenomenale atmosfeer van geluid, waarin we kunnen terugdromen naar de tijden van de vooroorlogse blues en de jaren zestig van Keith Richards en Mick Jagger. Op 11 februari komt hij naar Podium1390.

Zondag 17 maart 14:00

CUARTETO TANGATA

Cuarteto Tangata, bestaande uit vier musici, reeds vele jaren in de Argentijnse tango gespecialiseerd. Zij vertolken op eigen wijze de tangomuziek van tango maestro's zoals: Piazzolla, Plaza, Pugliese, Troilo, Salgan, Cobian en eigen composities.

KAARTEN EN INFO: WWW.PODIUM1390.NL
LOCATIE: DE LINDBERG - ALDENHOF 1390

PODIUM 1390

Problemen met ophalen huisvuil

Sinds afgelopen zomer komt het regelmatig voor dat de groene wagens van de Dar straten overslaan bij het ophalen van de huisvuilzakken. Met name in het maisonnettegebied in Meijhorst.

Nu is bekend dat langzamerhand het huisvuil een probleem voor heel de stad aan het worden is en dat steeds vaker bij de afvalzakken grof afval wordt geplaatst. We zien dat in veel wijken, zelfs in de Benedenstad en op Plein 1944. Men probeert dit door het inzetten van *afvalcoaches* te verbeteren.

Maisonnettes in Meijhorst

In Meijhorst heeft de woningcorporatie al gesprekken gevoerd met bewoners, want op de juiste tijd en plek aanbieden van het vuil blijft belangrijk. In het Meijhorst-maisonnettegebied verergerde het dit jaar enorm. Er waren problemen door de renovatie van de woongebouwen, waardoor de groene wagens soms even moesten wachten. Soms waren er geparkeerde auto's die de doorgang belemmerden. Ook dat kwam door de renovatie. Het was jammer dat het aanbod van de gemeente om voor extra parkeerplekken te zorgen niet aangenomen werd door de bouwer.

Met dergelijke problemen valt nog iets te begrijpen van het overslaan van straten door Dar, hoewel een beetje extra overleg en inspanning dat had kunnen voorkomen.

Maar naast deze problemen bleven de groene Dar-wagens ook andere straten in Meijhorst overslaan. Afgelopen zomer werd zelfs op een locatie zeven weken lang niets opgehaald. Voorbijgangers die daar in de avonduren liepen werden onaangenaam verrast door de ratten die voor hun voeten liepen.

Als klap op de vuurpijl werd op oudejaarsavond en nacht het niet opgehaalde huisvuil tot 'kant en klaar' gezette ammunitie voor relschoppers. Dit terwijl die avond rond 19.00

uur nog een groene Dar-wagen tussen de maisonnettes doorreed om brandbare objecten te verwijderen, maar de bewuste plekken met bergen huisvuil kon men ook toen niet vinden.

Gemeente

Na inmiddels vele meldingen bij de gemeente Nijmegen is die in actie gekomen en zijn er afspraken gemaakt met het bouwbedrijf dat met de renovatie bezig is en de Dar.

Je gaat ervan uit dat deze afspraken goed aan de chauffeurs zijn doorgegeven. Maar nee, het wil kennelijk niet lukken met de uitvoering. Zo constateerden bewoners dat er in januari weer diverse straten overgeslagen werden bij het ophalen van huisvuil en dat terwijl er helemaal niet door het bouwbedrijf werd gewerkt. We vroegen de Dar om een reactie, die kwam na lang aandringen pas nadat er gemeld is dat inmiddels ook de politiek geïnformeerd was. De Dar ziet vooral het probleem van het buiten de ophaaldagen dumpen van afval en zegt te proberen dat zo snel mogelijk op te ruimen.

Reactie Dar en Talis

Helaas speelt het probleem zoals hier beschreven al een tijd (niet alleen dumpingen in de Meijhorst). Bewoners zetten hun afval buiten de ophaaldag- en tijd buiten. Onze wijkvegers hebben het erg druk met deze dumpingen op te ruimen en bij te houden. Bij renovaties, waaronder in de Meijhorst, speelt mee dat het moeilijk is om plek te vinden waar bewoners goed en op een bereikbare plaats hun afval kunnen aanbieden. Hierover is het kernteam met daarin medewerkers van de gemeente Nijmegen (ook toezicht en handhaving), Dar en Talis in gesprek. Maar het blijkt in de praktijk moeilijk dit probleem structureel op te lossen.

Het probleem van Meijhorst zit hem echter veel meer in het überhaupt niet ophalen van huisvuil op verschillende plekken. Dar zegt daarover in zijn reactie continu in overleg te zijn met betrokkenen en geeft toe dat de effecten daarvan wisselend zijn.

Raadvragen

De Stadspartij Nijmegen heeft naar aanleiding van onze informatie vragen gesteld aan het college van B&W over deze zaak. Met name wordt gevraagd of het college al actie heeft ondernomen en wat daar dan de resultaten van zijn. Ook vraagt de Stadspartij wat het college wil doen aan de wederom groeiende gevoelens van onveiligheid in Meijhorst, mede veroorzaakt door de ophoping van afval. Alleen al de aanblik bevordert een negatief beeld over de wijk waar getracht wordt dit beeld juist positief bij te stellen.

Tekst: Peter Saras en Thijs de Leeuw

Foto's: Peter Saras

Mede omdat ook bewoners dus vaak afval buiten de ophaaldag- en tijd buiten zetten. Er spelen dus verschillende dingen mee. Tot nu toe is het effect van de gezamenlijke inspanningen wisselend. Helaas moeten onze wijkvegers nog steeds regelmatig verkeerd aangeboden afval afvoeren, waar onze chauffeurs en beladers niet bij kunnen. Dit is vervelend voor alle betrokkenen. Belangrijk om te vermelden is dat het dus zeker onze aandacht heeft en dat wij dit ook graag samen met bewoners, aannemers en gemeente Nijmegen oplossen. Alleen samen kunnen we de buurt schoon houden!

Tekst: Michelle Stuiver, communicatieadviseur Dar

Informatiemarkt hoogbouw Zwanenveld en Lankforst

Op zaterdag 20 januari organiseerden woningcorporaties Talis, Woonwaarts en gemeente Nijmegen een informatiemarkt over de komende werkzaamheden aan hun hoogbouwcomplexen in Zwanenveld en Lankforst.

Het gaat om 453 woningen in de gebouwen aan de 20^e, 21^e, 22^e, 61^e, 62^e, 70^e, 71^e en 72^e straat Zwanenveld van Talis. Op deze bijeenkomst waren ook bewoners van de Valckenaerflats in de 53^e, 54^e en 55^e straat Lankforst van woningcorporatie Woonwaarts welkom voor informatie over het warmtenet. De infomarkt vond plaats in de Prins Mauritschool.

Plannen

De getoonde plannen voor het komende groot onderhoud bij Talis zijn gemaakt op basis van het noodzakelijk onderhoud en de opmerkingen van bewoners. De punten zijn: isolatie van kopgevels en dak, vervangen van de mechanische ventilatie, een te openen klepraam in de keukens plaatsen waar die niet aanwezig is en het aanpassen van galerijen in twee flats. Verder krijgen de woningen individuele watermeters en misschien wel het belangrijkste: het aardgasvrij maken van de woningen. De bewoners krijgen een brochure en een voorstel waarin gevraagd wordt om akkoord te gaan met de geplande werkzaamheden.

Woonwaarts begint in maart 2024 al met de werkzaamheden, behalve de werkzaamheden aan het warmtenet. Wanneer minstens 70 procent van de bewoners van de 453 Taliswoningen in Zwanenveld en 189 in Lankforst akkoord gaan, kunnen de werkzaamheden aan de woningen en het warmtenet op zijn vroegst eind 2024 beginnen. Woonwaarts gaat ramen en schuifpuien vervangen met ook HR++glas. Er komen nieuwe beter geïsoleerde panelen in de kozijnen en de gebouwen krijgen een schilderbeurt.

Grote belangstelling

Aardgasvrij

De woningen in deze complexen worden aangesloten op een warmtenet. Warm water komt vanaf een centraal punt voor verwarming en warm water niet meer via de cv-ketel. De temperatuur voor de verwarming en het warme

Gasloos betekent nieuwe pannen op een nieuwe kookplaat

water kan iedereen zelf instellen en betaald wordt alleen voor de warmte die verbruikt wordt. De aardgasaansluiting verdwijnt uit de woning. De woningcorporatie geeft iedereen een elektrische kookplaat en een nieuwe pannenset. Voorlopig komt de warmte via een warmtestation de wijk in. Net als bij de laatste nieuwbouw in Tolhuis een ruimte met een aantal cv-ketels. Over een poosje komt de warmte

waarschijnlijk vanaf de afvalenergiecentrale ARN. Bewoners merken hier niets van.

Het warmtenet gaat door als...

Het groot onderhoud en aansluiting op het warmtenet gaan door als minstens 70 procent van alle bewoners akkoord gaat. In de bijgeleverde Talisflyer wordt hierover het volgende gemeld: 'Er zijn voor jou als huurder geen kosten voor de onderhoudswerkzaamheden. De woningcorporaties willen je woning klaar maken voor de toekomst en betalen daarom de verbouwing.'

'De energierekening ziet er straks wel anders uit, geen kosten meer voor aardgas, in plaats daarvan een rekening voor de afgenomen warmte. De vaste lasten blijven gelijk. De prijs voor warmte via het warmtenet is gemiddeld 15 procent lager dan het gemiddelde aardgastarief. De ACM (Autoriteit Consument & Markt) stelt het gemiddelde aardgastarief jaarlijks vast.'

Bij woningcorporatie Woonwaarts worden betrokken bewoners op eenzelfde manier geïnformeerd. Hier schrijft men ook nog, 'Het hele jaar door krijgen de appartementen verwarmingswater van 70 graden binnen. Alle appartementen in het woongebouw worden even goed warm. In huis regel je de temperatuur op dezelfde manier als nu met een thermostaat in de huiskamer en de knoppen op de radiatoren. Iedereen bepaalt ook zelf hoe warm je wilt douchen.' Ter verduidelijking meldt Woonwaarts ook dat er geen opzegboete volgt voor het stoppen met aardgas. Alles over het warmtenet heeft betrekking op woningen van beide corporaties.

Het flatgebouw aan de 56^e straat Lankforst staat buiten al deze werkzaamheden. Het grootste deel van deze appartementen is verkocht en er zijn nog maar enkele huurwoningen.

Tobias van Elferen, wethouder duurzaamheid, vertelt over de plannen van de gemeente Nijmegen

Tekst en foto's: Peter Saras

Fusie van drie Dukenburgse basisscholen op komst

Drie basisscholen in Dukenburg verdwijnen en daarvoor in de plaats komt één gloednieuwe school voor 350 tot 400 leerlingen terug. Met dat plan begint de Nijmeegse scholenkoepel Conexus het nieuwe jaar. ‘Dit is een lastig, maar goed besluit’, stelden de bestuurders van Conexus onlangs in dagblad *de Gelderlander*.

De scholen die verdwijnen zijn de Meiboom in Meijhorst, de Aldenhove in Aldenhof en de Nutsschool in Lankforst. Ze staan in een straal van 3 kilometer van elkaar. De drie scholen zitten allemaal onder de opheffingsnorm van 181 leerlingen, stelt het bestuur. Op de Meiboom zitten nu 117 leerlingen, de Aldenhove telt 130 leerlingen en de Nutsschool heeft er 152. Als oorzaak wordt de vergrijzing van Dukenburg genoemd. Ook zou meespelen dat de huidige gebouwen verouderd zijn en hard aan een opknapbeurt toe zijn. De drie scholen hebben de laatste jaren mede ‘overleefd’ dankzij extra gelden die het Rijk beschikbaar stelde tijdens de coronapandemie.

Te grootschalig?

Het schoolbestuur stelt dat leerkrachten begripvol zijn. Ze zien de voordelen van een groter team, waarin meer vakkennis aanwezig is. Maar het is een besluit dat niet altijd gemakkelijk uit te leggen is: de kleinschaligheid van de huidige drie scholen heeft natuurlijk ook zijn voordelen. Dat blijkt ook wel uit de reacties van enkele bezorgde ouders op Facebook. Zij vrezen juist dat in de toekomst zo’n nieuwe school veel te grootschalig wordt en er te weinig aandacht zal zijn voor leerlingen met problemen.

Veldhorst

Wilco Veldhorst, vakbondsbestuurder van het FNV, woonde jarenlang in Dukenburg en verhuisde onlangs naar Wijchen. Zijn kinderen zaten op basisscholen in ons stadsdeel. Hij zag het stadsdeel Dukenburg de afgelopen jaren verpauperen, zo schrijft hij op Facebook: ‘Op één van deze basisscholen was ik één van de weinige ouders die schoolgeld betaalde; ik geloof dat 85 procent of zo dat niet deed of kon. In de Dukendonck hing zelfs een papier waar bijgehouden werd hoeveel ouders betaald hadden. Je moet alle sociaal-economische probleemgevallen niet in een paar wijken concentreren. Dat is voor niemand goed, maar wel wat er al heel lang gebeurd is in Dukenburg. Dat Dukenburg is één van de mooiste en best geslaagde jaren 60- en 70-wijken van Nederland. Het is tijd dat de gemeente eens gaat

investeren in Dukenburg, want dat gebeurt al jaren te weinig.’

Veldhorst ziet ook een verband met de vergrijzing: ‘Dukenburg is ooit gebouwd voor 30.000 mensen en er wonen er nog rond de 20.000. Het zwembad gaat straks weg uit Meijhorst. Dat is dan misschien wel een heel mooie plek voor die nieuwe basisschool. Een nieuw gebouw gaat ook ongetwijfeld nieuwe leerlingen trekken. Zo is dat in Zwanenveld ook gegaan.’

Wanneer gereed

De nieuwe school kan op z’n vroegst in 2027 klaar zijn. De leerlingen van de drie bestaande scholen gaan vanaf dat moment over naar de nieuwe school. Dat betekent dat kinderen die nu in groep 4 of lager zitten, in het nieuwe gebouw les gaan krijgen.

Waar de nieuwe school komt en wat er met de bestaande scholen gaat gebeuren, is nog niet

bekend. Het kan zijn dat twee scholen gaan sluiten en er een uitbouw komt bij een bestaande school. In dat geval lijkt er de meeste ruimte te zijn bij de Aldenhove. Zie ook de foto bij dit artikel. Veldhorst suggereert dus om te gaan bouwen op de plek van het zwembad dat gaat sluiten. Gecombineerd met eventueel een etage bovenop het wijkcentrum in Meijhorst. De sloop van enkele bestaande scholen zou ook een mogelijkheid bieden om in Dukenburgse wijken wat duurdere bouw te creëren, zodat een evenwichtiger bevolkingsopbouw ontstaat. Conexus moet immers leegkomende gebouwen aanbieden aan de gemeente.

De bestuurders gaan de plannen het komende jaar verder uitwerken en komen in het najaar met een definitief besluit. Ouders en leerlingen zijn inmiddels ingelicht en worden verder bijgepraat op een ouderavond.

Tekst en foto: Toine van Bergen

Persvrijheid

Vrijdag 22 december 2023 keek ik op de late avond naar het tv-programma *Op1*. Een kamerlid, zelfs staatssecretaris geweest en oorspronkelijk van christelijke huize, inmiddels overgelopen naar de populistische kant, vond het nodig hier commentaar op de *praatprogramma's* van de Nederlands Publiek Omroep te bezigen.

Gevaarlijk is het als politici zich gaan bemoeien met de programmering van de publieke omroep. Op talkshows is misschien wel veel aan te merken en dat mag ook, immers: *vrijheid van meningsuiting*. De beschuldiging die bovengenoemd kamerlid naar voren bracht bleek, zo lieten diverse media na onderzoek zien, ook nog eens niet waar.

Elke bemoeienis, hoe klein ook, kan het begin zijn van inperking van persvrijheid, van het vrije woord. Dat betekent ook dat het niet alleen over tv-programma's gaat of kranten en tijdschriften, maar ook invloed kan hebben op wijkbladen en wijknieuws en uiteindelijk op dat wat jij en ik zeggen. Bij bijna alle grote brandhaarden in de wereld is het klein begonnen. In persvrijheid maar ook met twijfel zaaien bij wetenschappelijke- en rechterlijke uitspraken.

We moeten ons goed realiseren dat we nu niet als Europa in oorlog waren geweest met een dictatoriaal Rusland als men daar nog vrijuit kon spreken. Ook binnen Europa, binnen de Europese Unie, zijn gevaarlijke ontwikkelingen. Gelukkig heeft men in Polen net voor de feestdagen *het licht gezien*. Maar ook bij Hongarije en Slowakije zijn zorgen. Het laat zien hoe belangrijk het is verder te kijken dan naar ons *eigen ik*. En men niet alleen achter luid uitgeroepen *éénre-gelstandpunten* aan moet lopen.

En nee, het is geen fabeltje dat in sommige landen het hierboven geschrevene er al voor kan zorgen dat je maandenlang op *water en brood* zit en geen contact met je familie hebt. En je misschien samen met die boer, die anderhalf jaar geleden met zijn tractor opgepakt is op de snelweg, in één cel zit. Alleen het vrije woord kan ons beschermen. Het is de basis van onze grote welvaart, van hoe goed we het met zijn allen hebben, ondanks fouten en tekortkomingen.

Peter Saras (Foto: Jacqueline van den Boom)

Waar gebeurd

Uit de geschiedenis van ruim 55 jaar Dukenburg

Het Radboud-helidek

In oktober 2023 vierde de Radboud Universiteit het eeuwfeest: honderd jaar, een mijlpaal. In de helft van al die jaren werkten er talloze Dukenburgers over de hele campus verspreid.

Twee collega-secretarissen uit ons stadsdeel fietsten dikwijls samen naar en van hun eigen werkplaats. De ene zat dagelijks tussen de professoren, de andere tussen studenten Geneeskunde. Deze secretaresse kwam als gewaardeerd werknemers natuurlijk ook in aanmerking voor het jaarlijkse personeelsuitje. In haar eentje! Om de studenten toch te laten

ouderejaars, die een klein lijntje had met de bemanning van de reddingshelikopter Tweety. De lift die het selecte gezelschap naar boven bracht, kwam uit op een klein platform met een ijzeren trap met gaatjes in de treden naar het helidek. EN LANGS DIE TRAP WAS GEEN LEUNING! Eén studente weigerde de trap te betreden en bleef achter op het kleine platform. De anderen gingen voorzichtig naar boven en genoten van het vogelperspectief, totdat Tweety in de verte kwam aanvliegen. Lieve help, gauw, gauw naar beneden over die enge trap? Nee! Gelukkig hadden de studenten en de secretaresse een gids mee die alles wist van deze vlucht van de heli: bij hoge uitzondering had het vliegtuigje geen baby aan boord die snel opgenomen moest worden, wat destijds meestal het geval was. En de piloot was op de hoogte(!) van het bezoek op het dek. Hij landde daarom op een grasveld in de buurt van de B-faculteiten. Pff, wat een opluchting.

meegenieten van het kapitale bedrag (25 gulden, later in euro's ietsjes meer) werd het verzetje één keer een wijnproeverij in een vergaderkamer, een tweede keer een workshop bluswerk bij de brandweerkazerne op het uni-terrein, de derde bestemming was het universitair museum en uitstap vier, meer een opstap, ging naar het helidek. Dat zat toen nog bovenop het dak van de oude ziekenhuisentree. En dat wérd een spannend tripje; die de studenten mede te danken hadden aan een

Tekst: Hette Morriën

Foto helidek: Peter Saras

Foto's lifeliner: wikiwand.com

Nul-op-de-meter-huizen in 2024

Op de vijfde dag van dit jaar zorgde een krantenartikel in de reacties voor een hele rits, vaak ongefundeerde commentaren van ‘deskundigen’ en betersweters.

Weer ging het over de *Nul-op-de-meter-huizen* (NOM). Een technisch en ook duur hoogstandje. De huizen zijn beter geïsoleerd dan nieuwbouw, volledig gasloos en leveren zelfs energie terug. Ze vragen wel om een totaal andere manier van gebruik. Daar zullen bewoners aan moeten wennen, mee moeten leren omgaan. Dat werd voor de renovatie bij de informatiebijeenkomsten op de school in Meijhorst al uitgelegd. Maar wat zijn de problemen nu echt? We kloppen hiervoor aan bij de huurdersbelangenvereniging *de Klink*.

Organisatorische fouten

Een ding is zeker, een gaskachel komt hier niet terug. En zoals bij alles wat nieuw is komen er dingetjes die voor sommigen niet te accepteren zijn. Elk akkefietje wat er dan bijkomt maakt alles dubbel of driedubbel zo erg.

Organisatorische fouten bij woningcorporatie Portaal zorgden ervoor dat in beginsel kleine dingen niet opgelost werden. Hetzelfde deed zich voor bij het complex de *Vijverhorst*. De problemen kwamen niet bij de mensen en leidinggevenden die het wilden en zeker ook konden oplossen. Meldingen van onderaannemers kwamen niet bij de juiste personen van woningcorporatie Portaal. Enzovoorts.

De woningcorporatie geeft toe dat er fouten zijn gemaakt en zoekt naar oplossingen. Eerst wordt geïnventariseerd wat de knelpunten zijn.

Iedereen die daar behoefte aan heeft wordt persoonlijk aan huis bezocht. De onafhankelijke huurdersbelangenvereniging de *Klink* is hierbij gesprekspartner. De klachten zijn zeer divers bij deze bewoners. Daarentegen is er ook een grote groep bewoners wel tevreden.

Kacheltjes paraat

Al voor de kerst werd duidelijk dat er bij de woningcorporatie elektrische kacheltjes paraat staan die meteen ingezet kunnen worden bij een storing aan de warmtepomp. Deze storingen zijn vaak wat complexer. Belangrijker nog is dat storingen aan de warmtepomp goed gemeld en apart behandeld worden. En er moet een betere terugmelding komen naar de woningcorporatie. Zo moet voorkomen worden dat mensen lang zonder verwarming zitten, terwijl een noodzakelijk te vervangen onderdeel allang aanwezig was maar niet geplaatst werd, zoals eind november gebeurde en uitgebreid in de krant besproken werd. Bij de inzet van elektrische kacheltjes in noodgevallen zullen de stroomkosten vergoed worden, zo zegde de woningcorporatie toe.

Stookkosten

Toen *de Dukenburger* in 2017 en 2018 met de bewoners sprak, bleek dat hun huizen enorm veel energie slurpten. De gasrekening was vaak ruim tweemaal zo hoog als bij andere ongeveer even grote woningen in Meijhorst. Er waren vocht- en schimmelproblemen door onder andere stalen raamkozijnen. Uitgebreid werden bewoners geïnformeerd over de grootse plannen om de huizen om te bouwen tot *all*

electric. Ook de *Dukenburger* mocht hierbij aanwezig zijn. Dat er andere pannen nodig waren, was nog het eenvoudigste. Dat de leefwijze van bewoners moest veranderen zou echt een grote stap worden, maar werd (dachten we op dat moment) wel goed uitgelegd. Het moet ook betaald worden en dat leverde hier en daar wel zorgen en vragen op. Er kwam een vast basisbedrag, de EPV (EnergiePrestatieVergoeding) waarover geen huurverhoging berekend wordt. Met de verwachting dat de gasprijs alleen maar zou stijgen en deze EPV gelijk zou blijven, leek dit geen slechte deal. Inmiddels is dit door het wereldgebeuren zeer snel bewaarheid. Bewoners in een gasgestookt huis, ook met goede isolatie, hebben de energiekosten explosief omhoog zien gaan en betalen nu fors meer. Bewoners van de NOM-huizen kregen flinke bedragen terug voor de met hun zonnepanelen opgewekte stroom.

Zorgpunten

Het jammere in het hele verhaal over de klachten is dat bewoners en corporatie niet op gelijke hoogte konden komen en zo het verhaal eerst de krant bereikte. Het kostenplaatje is een ander zorgpunt en de corporatie zal veel beter moeten uitleggen hoe een en ander in elkaar zit. Huurdersbelangenvereniging de *Klink* gaat nu helpen met het oprichten van een bewonerscommissie. Ook zijn de testrapporten van de brand in Arnhem opgevraagd en ontvangen. Die gaan vergeleken worden met de situatie in Meijhorst. Wordt vervolgd.

Tekst en foto: Peter Saras

In gesprek met bewoners

Na de zomer van 2023 spraken we met drie *huurdersbelangenverenigingen* die in *Dukenburg* actief zijn. Drie van de vijf, want door fusies van de woningcorporaties zijn er nu meer verenigingen dan corporaties, ondanks dat er een belangengroep inmiddels opgeheven is. In december bezochten we enkele bijeenkomsten van de huurdersverenigingen en leerden tegelijk een andere huurdersverenigingw kennen.

Begin december viel bij huurders van woningcorporatie Talis het informatieblad *Talis thuis* op de deurmat. Daarin bijgevoegd twee inlegvellen met informatie en uitnodigingen van huurdersbelangenverenigingen Accio en de Omslag. We gingen bij beide op bezoek.

Accio

Eerst op zaterdagmiddag 9 december in Cultuurcentrum de Lindenberg bij de huurdersbijeenkomst *In gesprek met Accio*. Deze vereniging heeft ongeveer 1900 *Talis-huurders* die zich hebben ingeschreven als lid, zo vertelde voorzitter Hans Heinink. Er waren deze middag tegen de veertig aanwezigen in de *Red, Yellow & Bleu*-zaal inclusief de Talis-mensen. Het thema van de middag was *doorstroming*. Dit thema was duidelijk niet de hoofdreden van veel aanwezigen. De aanwezige huurders grepen de middag duidelijk aan voor diverse problemen die hen hoog zaten. We gaan hier

niet op de onderwerpen apart in maar kunnen het overgrote deel samenvoegen in (minder goede) communicatie.

Medewerkers van Talis en niet te vergeten bestuursvoorzitter Ronald Leushuis waren aanwezig om de vragen en klachten 'op te vangen'. Het merendeel van wat we op deze middag te horen kregen, zou eigenlijk al met de contacten op wijkniveau opgelost en geregeld moeten/kunnen zijn. Communicatie is al langer een puntje waar bewoners over struikelen. Dat er deze middag vragen beantwoord konden worden werd gewaardeerd, maar de organisatie is zo sterk als de zwakste schakel. Tip: samen met je burens, mensen uit de buurt of in de wijk een overleggroep of commissie vormen, blijft een belangrijke basis voor goed overleg. De huurdersverenigingen kunnen daarbij helpen.

Huurdersvereniging de Omslag

Op dinsdagavond 19 december bezochten we de algemene ledenvergadering van *Huurdersvereniging de Omslag* in het Talis-kantoor, Meijhorst 63e straat. Een interessante bijeenkomst met grote verschillen tegenover die zaterdagmiddag bij Accio. Vanaf minuut één was dit een vergadering waar alles laagdrempelig draaide om de bewoner, de huurder en wat *nu* speelt. Zonder Accio te kort te doen, want de punten die bij Accio op het programma ston-

den - onder andere doorstroming en toekomstvisie - zijn zeker zo belangrijk en moeten ook behandeld en besproken worden.

HV de Omslag komt voort uit woningcorporatie WoonGenoot die begin 2022 is overgenomen door het veel grotere Talis. Daar zit meteen het punt waar het wringt. Ook *de Dukenburger* kende WoonGenoot als een zeer goed benaderbare organisatie. Je kon er zo naar binnen wandelen en vijf minuten later met een kop koffie in gesprek zijn. Bij de grotere corporaties gaat dat niet meer zo makkelijk. Enerzijds begrijpelijk maar tegelijk, en zeker voor de doelgroepen waar men voor is: de sociale huurder, heel erg jammer. Vooral bij Talis zie je dat men zoekt naar wegen om hier verbetering in te krijgen.

Een terugkerend item was dat na welke melding dan ook er hoogst zelden een terugkoppeling was gedaan. Bij de aanwezigen, van wie het merendeel uit voormalig WoonGenootwoningen komt, was hier duidelijk het verschil met voorheen te merken. Eerlijk is wel te melden dat bij de 'oude' corporatie soms ook niet alles goed liep wat onderhoud betreft. Waar mensen werken gaan dingetjes mis, zo ook de eerdere vermelding in de *Dukenburger* over de huurdersbelangenverenigingen. Zo schreven we: 'Men kan nog steeds lid worden van de Omslag'. Dit moet natuurlijk zijn 'Je kunt gewoon lid worden van de Omslag', en ook gratis!

Praten over onderhoud en renovatie

Het tweede deel van de avond was Talis-medewerker Frits Isenbugel te gast. Met uitleg over wat er allemaal bij groot onderhoud wordt gedaan. En ja, er waren wat vragen hoor!

Frits bracht een duidelijke uitleg/presentatie mee van het proces. In basis gaat men uit van een tijdsduur van drie jaar vanaf het moment dat ideeën/vragen/klachten opgehaald worden bij de bewoners tot het moment van starten van het onderhoud. Terwijl Frits op een meterslange poster het proces uitlegde, kwamen al meteen de eerste hordes. De meeste zijn dan ook nog eens extern; neem wat er nu in Zwanenveld gebeurt met de energietransitie en de beslissingen die genomen gaan worden voor de aanleg van een warmtenet. Het huidige verwarmingssysteem in de hoogbouw van Zwanenveld moet vervangen worden, komt het warmtenet op tijd klaar? Of worden het toch eerst nieuwe hr-ketels?

Na de volledige inventarisering komen de kosten. Past het binnen de budgetten, moet er extra geld komen? Zijn de gekozen materialen wel leverbaar? En is er personeel beschikbaar? Het hele proces kan zo jaren verschoven worden. Voor het Meijhorst-maisonnette-project zaten bewoners, het bewonersplatform Meijhorst en de woningcorporatie al in 2008 bij elkaar 'aan tafel'.

Stichting HOG opgeheven

Eind vorig jaar werd bekend dat huurders van Woonwaarts alleen nog maar vertegenwoordigd zijn door *HuurdersBelangenNijmegen* (HBN). 'Een langdurige zoektocht naar nieuwe bestuursleden heeft echter geen kandidaten voor opvolging opgeleverd', is op de website van Stichting HOG (Huurdersorganisatie De Gemeenschap) te lezen. Dit geeft misschien tegelijk aan dat de regels van huurdersverenigingen te *strak* zijn. Het is sowieso al moeilijk

bestuurders in het vrijwilligerswerk te vinden. Die er zijn en goed functioneren moet je koesteren. Een secretaris die door jarenlange ervaring de weg weet in grote concerns en gemeentelijke burelen is goud waard. Bij woningcorporatie Woonwaarts is om dezelfde reden de huurdersbelangenvereniging voor Druten en Beuningen opgeheven.

We spraken voorzitter Marten Overvliet van HBN Nijmegen al eerder, zie de *Dukenburger* nummer 7 van 2023 op pagina 20. Van een volgende vergadering van HBN, nu dus de enige huurdersvereniging van Woonwaarts in Nijmegen, willen we in een van de komende *Dukenburgers* verslag doen.

Informatie/aanmelden huurdersverenigingen:
Accio: 06 53 53 25 65, e-mail info@hv-accio.nl, website www.hv-accio.nl.

De Omslag: 06 83 87 43 53, info@hvomslag.com, website www.hvomslag.com.

HuurdersBelangenNijmegen: 06 51 09 53 28; e-mail hbnnijmegen@gmail.com, website www.hbnnijmegen.nl.

De Klink: (024) 377 71 05, info@hbvdeklinc.nl, website www.hbvdeklinc.nl.

Tekst en foto's: Peter Saras

Volgens Wim de Witte van huurdersbelangenvereniging *de Klink* (Portaal) zou een belangenvereniging er voor elke huurder moeten zijn ongeacht of ze lid zijn van die vereniging. De redacteur vraagt zich serieus af of niet elke huurder automatisch lid zou moeten zijn van een huurdersbelangenvereniging. Eventueel met de opmerking: 'tenzij men aangeeft dit niet te willen.'

Vorst in Stadspark Staddijk

Foto's: Lex Leenaars

vooral in de herfst. Luidkeels laten beide seksen hun zang horen, zoals op de website van de vogelvereniging staat: waterig en vlug, de zang loopt de hele toonladder op en af; kenmerkend zijn de pauzes van 3 à 4 seconden tussen de klaterende strofes. Je kan ze horen van 's morgens vroeg tot laat in de avond, zelfs als het (nog) donker is. Ze gebruiken hun zangtalent om hun territorium af te bakenen. Mannetjes en vrouwtjes roodborst zien er dus hetzelfde uit en hebben ieder hun eigen territorium. Zo kan het gebeuren dat - in de broedtijd - een vrouwtje meestal eerst wordt aangevallen als ze in het territorium van het mannetje een lied komt zingen. Daarbij reageert zij minder agressief dan in de rest van het jaar.

Het roodborstje heeft een obsessie met rood

Een oud Nederlands kinderliedje heet *Roodborstje tikt tegen het raam*. Roodborsten doen dat niet omdat ze proberen binnen te komen voor voedsel of de ziel zijn van een overleden geliefde (wat soms gedacht wordt) maar omdat ze hun eigen spiegelbeeld aanvallen. Ze vallen alles aan wat rood is, omdat het ze helpt overleven. Roodborsten hebben hun territorium hard nodig om genoeg voedsel te vinden, vooral insecten, om niet te verhongeren.

Het mannetje en het vrouwtje roodborst zien er precies hetzelfde uit, met kenmerkende oranje-rode borst en gezicht en een lichte onderbuik. Zowel man als vrouw roodborst heeft de rest van het jaar een eigen territorium. Ze vinden het dus heel moeilijk om dicht in de buurt van een andere roodborst te zijn zonder aan te vallen. Roodborsten hebben namelijk hun territorium hard nodig om genoeg insecten te vinden. Daarom vallen ze alles aan wat rood is. Er zijn verhalen dat mensen tijdens een boswandeling door een roodborst worden achtervolgd omdat ze een rode jas, muts of rugzak dragen: dat doen roodborsten om hun territorium te verdedigen. Dat is ook de reden dat jonge roodborsten bruin zijn. Op die manier worden ze

in ieder geval niet aangevallen door hun eigen ouders. De ouders hebben het in het broedseizoen al moeilijk genoeg met zichzelf.

Winterroodborst

Onder de roodborsten heb je stand- en trekvogels. Standvogels blijven meestal thuis in eigen land, in hun *standplaats*, waar ze de hele winter blijven. Maar de meeste roodborsten zijn trekvogels. Vrouwtjes en jonge vogels trekken in het najaar naar het zuiden (Frankrijk, Spanje, Portugal). De roodborsten in de tuin in de winter komen vaak uit noordelijke en noordoostelijke streken; het zijn *wintergasten*. Ze trekken van het noorden naar het zuiden en komen zo in Nederland terecht. Zij zoeken hun toevlucht in tuinen omdat vele geschikte territoria, zoals in het bos, al bezet zijn door thuisblijvende roodborsten. Meestal is de roodborst in de winter dus niet dezelfde als die in de zomer. Tegen het voorjaar verhuizen de roodborsten weer en barst de strijd om een nieuw territorium opnieuw los.

Zingende vrouwtjes

Bij zangvogels zingen meestal alleen de mannetjes. Roodborsten vormen hierop een uitzondering. Ook de roodborst-vrouwtjes zingen,

Samenwonen

Als het mannetje zijn vergissing heeft ingezien, maakt hij haar vriendelijk het hof en beantwoordt haar bedelgedrag met lekkere hapjes. Als ze een paar zijn gaan ze eerst samenwonen. Als ze eenmaal wat gesetteld zijn denken ze aan hun nageslacht. Ze verdelen hun territorium want samen voedsel zoeken doen ze niet, als echte individualisten. Hun

wat slordige nest van grassen, bladeren en andere zachte materialen zit op of laag bij de grond. Het nest wordt wel heel goed schoongehouden. Poepjes van de jongen worden door de ouders netjes afgevoerd. De jongen van de roodborst hebben eerst een volledig bruin gevlekt verenkleed. De rode borst krijgen ze in het najaar van hun eerste levensjaar. Nog voor de winter gaan ze dan op zoek naar een eigen territorium.

Tekst: René Koene. Foto's: Cyril Liebrand

de roodborst familie is van de lijsters, die ook heel mooi kunnen zingen? ook de zwarte kraai met zijn lage, indringende, krassende geluid een zangvogel is?

Volkskrantjournalist Toine Heijmans afkomstig uit Dukenburg

‘De omgeving vormt de wijk, sociaal en economisch’

‘Het is pijnlijk om te merken dat de wijk waarin je bent opgegroeid nogal verwaarloosd is.’ We spreken Toine Heijmans, nu al dertig jaar journalist bij *de Volkskrant* en auteur van verschillende romans en verhalenbundels. Winnaar van de prestigieuze Franse letterkunde prijs de *Prix Médicis Etranger* en vorig jaar van de Nederlandse Boekhandelsprijs. Zijn jeugd bracht hij door in Dukenburg. Eerst kort in Aldenhof en daarna in Weezenhof.

‘Er is een groot verschil tussen toen en nu. Wij kwamen vroeg in de wijk, zeg 1970. Toen was alles nog in opbouw en er heerste een toekomstgerichte sfeer. Dat was natuurlijk ook te danken aan het idealistische gedachtegoed dat in die tijd ook, en misschien vooral, in Nijmegen, opgeld deed.’

Toine beschrijft in geuren en kleuren wat er allemaal mogelijk was in die tijd en wat een paradijsje het was voor kinderen. ‘Zo’n twaalf jaar geleden heeft filmmaker Suzanne Raes (ook Weezenhof) daar nog een mooie documentaire over gemaakt waarin ik ook mijn opwachting maak.’ (<https://www.2doc.nl/documentaires/2013/05/mooiste-jongen-van-de-klas.html>)

‘Het ging zelfs zover dat wij als kinderen, leden van de VVK, de Vereniging Voor Kinderen, nog gedemonstreerd hebben voor toelating in de medezeggenschapsraad van de Samen spel school (toentertijd tussen Weezenhof en Malvert, red.). En met succes! Er kwamen twee kind-afgevaardigden in de medezeggenschapsraad. Dus ik als 9-jarige ’s avonds op m’n fietsje naar de vergadering. Schitterend toch?’

Heel erg vrij

Die tijd heeft Toine ervaren als vooral heel erg vrij. ‘Ik herinner me dat ik heel vaak aan het crossen was tussen de, deels in aanbouw zijnde, huizen. Het was óns terrein. En daarbij natuurlijk allerlei dingen uithalen die horen bij die leeftijd.’ De ouders van de kinderen waren jonge mensen, meestal net afgestudeerd aan, vaak, de universiteit en idealistisch. Ook in de opvoeding stonden idealen en vrijheid hoog in het vaandel. Anti-autoritair, geen dwang en zelfstandigheid voor de kinderen. ‘Bij ons thuis werd er nooit gepraat over wat je als kind later zou moeten worden. Dat zou

het leven en je eigen karakter wel uitwijzen. We moesten gewoon *goede mensen* worden met oog voor de rest van de wereld en bijvoorbeeld, ook toen al, het milieu.’

Als kind maakte je zo van alles mee. Niet alleen dat je ouders de auto vol hadden geplakt met stickers *Neutronenbom, vergeet het maar* en *Kernwapens de wereld uit*, maar ook gingen de kinderen mee naar demonstraties. ‘We waren bijvoorbeeld te vinden bij de kerncentrales in Kalkar (in aanbouw) en Dodewaard om tegen kernenergie te demonstreren. Achteraf kun je je afvragen of dat wel helemaal in de haak was, want ook toen al werd er door de overheid gretig gebruik gemaakt van waterkanonnen.’

Twee gezichten

Al met al was het een wereld met twee gezichten. De strijdbare kant, maar ook een wereld van volledige beschutting, bescherming en rust. ‘Het heeft relatief kort geduurd, maar voor ons was dit het wereldbeeld: vrijheid, beschutting en dus veiligheid. We hadden niet het gevoel dat dat ooit zou veranderen, ondanks het feit dat eind jaren zeventig, begin jaren tachtig de eerste tekenen van extreemrechts al zichtbaar werden.’

‘Dukenburg is ruim, groen en vlakbij het mooiste natuurgebied van Nederland: de Overasseltse en Hatertse Vennen’

Die leefwereld heeft volgens Toine tot gevolg gehad dat de jongeren van die tijd, in ieder geval in Weezenhof, alles van de “zachte” kant benaderden. En dat terwijl Nijmegen eigenlijk bekend stond om de “harde” linkse strijd zoals bij de Pierson-rellen in 1981. ‘Vergeet niet dat in die tijd Nijmegen een erg arme stad was. Ik mocht niet op de Waalkade komen of in de Benedenstad. Daar was het armoe troef en relatief gevaarlijk om rond te lopen als kind. Dukenburg, en met name Weezenhof, was daarin een welgesteld schiereiland.’ Toine is ervan overtuigd dat juist dat zachte in deze tijd weer broodnodig is in de harde wereld met steeds minder respect voor elkaar.

Winkelcentrum Weezenhof

Die tijden veranderen ziet Toine als hij weer in Nijmegen is en Weezenhof binnenrijdt. ‘Ik schrik me iedere keer weer kapot als ik dat

winkelcentrum er zo bij zie liggen. Voor ons als kind was dat één van de belangrijkste plekken van de wijk. Daar hingen we wat rond of haalden een frietje of zo. En ik denk steeds als ik daar kom: “Nu zal het toch wel eens een keer in ieder geval opgeruimd zijn.” Maar nee, niets van dat al. Ik vind het een grote schande dat je het middelpunt van een wijk zo kunt laten vervallen. En niet even, maar al vele jaren lang.’ Het feit dat het terrein van een projectontwikkelaar is ontslaat volgens Toine de gemeente geenszins van de verplichting de wijk leefbaar te houden, zeker als het om het belangrijkste deel van de wijk gaat voor sociale contacten. ‘Hoe kún je nou als politiek en als gemeente dit zo laten gebeuren? Ik vrees dat de reden is dat er in de afgelopen jaren alleen naar het noorden gekeken is, naar de eigen ontwikkelingen aan de westkant en de Benedenstad.’ De zuidelijke wijken zijn daarbij, naar zijn stellige overtuiging, volledig uit het oog verloren. ‘Vanmiddag nog zag ik de overgebleven snackbarhouder in Weezenhof proberen de boel een beetje aan te vegen. En dan tegelijkertijd twee emmers legen die onder het lekende dak van de (vroegere) galerij stonden. En dat terwijl alles één grote puinzooi is en blijft, wát je ook probeert schoon te houden’. Het is de kern van de wijk, het eerste dat je ziet als je Weezenhof binnen komt rijden. ‘Hoe wil je zo’n wijk sociaal en economisch dan op peil houden? Dat kan zo helemaal niet.’

Toine ziet dat bijvoorbeeld in Meijhorst de zaken wél, in ieder geval qua aanzicht, veranderd zijn. ‘Het is een heel verschil als je nu Meijhorst binnenrijdt en je ziet het nieuwe winkelcentrum, de Schakel en de Horizon. Dat is een heel ander aanzicht en maakt de wijk uiteindelijk ook aantrekkelijk als woongebied. Daarmee los je niet meteen de sociale problematiek op die er nog heerst, maar het is bijna randvoorwaardelijk om de omgeving op orde te hebben.’

Leefbaarheid

Na een periode in de Bijlmer, woont Toine nu op IJburg, zeg maar een nieuwbouw-Weezenhof van Amsterdam. ‘In de Bijlmer waren geen cafés, op IJburg barst het er van. Dat soort dingen heb je gewoon nodig voor het welbevinden in de wijk. Lees ik laatst dat het laatste café in Dukenburg, dat in Weezenhof, pas geleden gesloten is. Dat zegt ook heel veel.

Toine Heijmans over Winkelcentrum Weezenhof: 'Ik vind het een grote schande dat je het middelpunt van een wijk zo kunt laten vervallen. En niet even, maar al vele jaren lang. Hoe kún je nou als politiek en als gemeente dit zo laten gebeuren?'

Namelijk dat niemand het aandurft om hier zoiets te beginnen.'

Als we het toch over leefbaarheid hebben: 'Het is heel vreemd dat overall, ook in Nijmegen, bij nieuwbouwprojecten altijd gedacht wordt aan gebouwen die geschikt zijn voor bewoning door ouderen én jongeren. We zorgen ervoor dat iedereen, bijvoorbeeld in de Waalsprong, zou kunnen samenleven in zo'n woonvorm. Kennelijk is de brug over het kanaal dan te hoog om zoiets ook in Dukenburg te realiseren.'

Dukenburg is een prachtig stadsdeel vindt Toine. Ruim, groen en vlakbij het, volgens hem, mooiste natuurgebied van Nederland: de Overasseltse en Hatertse Vennen. Veilig voor kinderen en dicht bij de stad. 'Iedereen wil in Nijmegen en omgeving wonen. Dat zie je wel aan de huizenprijzen. Dan heb je zo'n mooi gebied hier met heel veel potentie en dan haakt dat er niet bij aan. Dat vind ik heel zwart.'

Journalist en schrijver

Toine wilde al vanaf zijn zevende jaar de jour-

nalistiek in. Hoewel bij een studie Geschiedenis het niet zo voor de hand lag, was het dus geen verrassing dat hij stage ging lopen bij het Nijmeegs Dagblad (de oudste krant van Nederland samen met het Haarlems Dagblad) en de Arnhemse Courant. Hij bleef daar hangen als freelancer en ging uiteindelijk toch voor de landelijke journalistiek. 'Het werd gelijk de Volkskrant. Ik was pas vierentwintig. Amsterdam was een hele andere omgeving dan ik kende. Andere stad, andere mensen, andere sfeer. Het was wennen en als ik eerlijk ben: ik ben nog steeds geen ras-Amsterdammer, eigenlijk steeds minder. Bij de krant was het natuurlijk machtig om te mogen werken met de mensen die ik al kende uit de Volkskrant. Sta je daar met zo'n topjournalist bij de koffieautomaat het over de wereld te hebben. Het was, en is nog steeds, fantastisch'.

Het schrijverschap heeft Toine heel lang proberen tegen te houden. 'Het is goed geweest om dat toch op te pikken, want als je je dag in dag uit in zo'n journalistieke omgeving bevindt waar je je met elk nieuwtje bezighoudt

in alle hectiek, is het ook wel eens goed om op een andere manier te schrijven. Op de krant mag je alles, maar één ding niet en dat is alles verzinnen. Als romanschrijver mag ik dat wel. Ik was eerst bang dat dat door elkaar heen ging lopen, maar dat gebeurt, grappig genoeg, juist niet. Op de krant ben ik nog minutieuzer geworden (check, check dubbelcheck) en door de krant doe ik weer inspiratie op voor mijn boeken.'

Voor zijn nieuwe boek, dat dit jaar nog uitkomt, heeft Toine wel een half jaar onbetaald verlof opgenomen. 'Ik word ook ouder en ik merk dat ik minder dingen tegelijkertijd op mijn schouders kan hebben dan vroeger. Ik kan bijvoorbeeld niet meer tot drie uur 's nachts door blijven tikken en om acht uur weer paraat staan.'

Toine gaat nog even naar één van de dorpen die tot nu toe geen asielzoekers wilde huisvesten. Inspiratie opdoen voor zijn column in de Volkskrant. En dan naar huis.

Tekst: Thijs de Leeuw. Foto: Arthur de Jonge

Vastentijd

Pasen valt vroeg dit jaar en dus carnaval ook. In het weekeind van 11 februari is het weer zover. Maar de meeste lezers van dit blad zullen dat veel beter weten dan ik. Ik ben een protestant van boven de rivieren en totaal onbekend met het vieren van carnaval. Natuurlijk weet ik er wel wat van: het gaat met verkleeden gepaard, speciale muziek, het nodige bier en veel leut (als ik me goed uitdruk), maar het is een verschijnsel waar ik zelf geen enkele ervaring mee heb.

Dat heb ik wel met het vervolg op carnaval. Oorspronkelijk was het immers de opmaat naar de vastentijd.

De restjes werden nog even opgemaakt of men sprong nog snel even een keer wat uit de band, vlak voor de strenge regels van het vasten gingen gelden. De veertig dagen vóór Pasen was een tijd van inkeer en bezinning en dan moest het leven sober zijn. De zondagen telden bij die veertig overigens niet mee.

Ook met het vasten ben ik van oudsher niet bekend. Protestanten werden geacht altijd al sober te zijn, dus wat extra in de tijd voor Pasen zou niet veel uitmaken.

Toch leek het me als student al misschien wel een goed idee om een tijdlang wat minder uitbundig te leven. Bier, snoep en snacks kun je gerust een paar weken laten staan om toch gelukkig te leven, zo bleek. Door deze soberheid kreeg de tijd voor Pasen een ander karakter dan de rest van het jaar, en vormde zo inderdaad een bijzondere voorbereiding op het paasfeest. Het is me goed bevallen en sindsdien doe ik mee aan de vasten in de veertigdagentijd.

In protestantse kring zie ik schoorvoetend wat meer belangstelling voor dit vasten. Opvallend genoeg, want in katholieke kring lijkt het vasten, anders dan het carnaval, juist wat op z'n retour te zijn. Misschien komt dat wel omdat het ooit allemaal moest voor katholieken. Als je er zelf voor kiest en bovendien zelf kunt invullen hoe je precies vast, is het minder opgelegd. Maar die vrijheid zullen ook katholieke mensen inmiddels wel ervaren.

Misschien dat vasten niet alleen een verdieping aan Pasen kan geven, maar ook aan het vieren van carnaval. Want als de vasten er achteraan komt, dan krijgt de uitbundigheid ook meer betekenis. Daarom misschien wel een reden om niet alleen aan de vasten te doen, maar ook de feestneus op te zetten. Het zit me als protestant niet zo heel erg in het bloed, maar misschien kan ik er aan wennen?

Wouter Slob, predikant Ontmoetingskerk
(Foto: Arthur de Jonge)

Recreatieplannen vennengebied blijven bewoners verontrusten

De informatieavond die de gemeente Wijchen georganiseerd heeft op 11 januari was zo druk bezocht dat de bijeenkomst verplaatst was van het kasteel van Wijchen naar het Huis van de Gemeente.

Een grote groep belangstellenden was gekomen voor het agendapunt over de gevolgen van toeristische ontwikkelingen voor Alverna en het vennengebied.

De stichting *Vrienden van de Vennen* had in de dagen daarvoor flyers verspreid onder inwoners van het gebied met de oproep naar de informatieavond te komen en dan ook door eigen aanwezigheid kenbaar te maken dat er grote onrust is over de recente en toekomstige ontwikkelingen zoals de grote uitbreiding van camping *Bij de drie linden* en de plannen rond *Wighenerhorst* in combinatie met een groot aantal kleinere toeristische activiteiten die allemaal geconcentreerd zijn rond het kleine vennengebied.

Op de informatieavond is uitvoerig gesproken over twee onderzoeken die de gemeente Wijchen heeft laten uitvoeren door externe bureaus. Het eerste onderzoek gaat over de toename van de verkeersdruk op de Heumenseweg door

de toeristische initiatieven en het tweede over de gevolgen voor de natuur in het vennengebied. Beide onderzoeken hebben als voornaamste conclusie dat er geen reden is voor de gemeente Wijchen om niet mee te werken aan de genoemde toeristische initiatieven.

In de zaal werd met verbazing en verontwaardiging gereageerd op deze uitkomsten, waarbij duidelijk werd dat de opdracht aan de onderzoeksbureaus te beperkt was om er beleidsbeslissingen voor het gehele vennengebied op te baseren. De onderzoeken hebben daardoor maar beperkte betekenis en zouden gevolgd moeten worden door veel robuuster onderzoek.

Toegezegd is dat veel van de gemaakte opmerkingen en de uitgebreide reacties van de stichting *Vrienden van de Vennen* en *Natuur Wijchen* bij nader onderzoek meegenomen worden. Omdat de vervolgstappen afhankelijk zijn van initiatiefnemers van toeristische activiteiten is het vervolg nog onduidelijk. Wethouder Gerrits van de gemeente Wijchen heeft expliciet aangegeven dat de gemeente ten aanzien van de grote toeristische projecten in het Vennengebied nog geen besluiten heeft genomen. De *Vrienden van de Vennen* laten hun spandoeken voorlopig nog maar hangen.

Tekst: Frans Dolmans, Vrienden van de Vennen. Foto's: Wouter van Bernebeek (boven) en Toine van Bergen (onder)

Hobby in Dukenburg

Boekbinden

Boekbinden is een leuke hobby voor jong en oud. Het is een vorm van creatief bezig zijn met papier, karton, linnen en lijm.

Best veel mensen hebben in hun leven iets met boekbinden gedaan. Maar hoe kom je aan het juiste materiaal, de juiste hulpmiddelen? En hoe krijg je de juiste kneepjes te pakken? Nou, daar is 45 jaar geleden *Boekbindclub Dukenburg* voor opgericht.

Het is intussen de oudste boekbindclub van Nederland. De club is praktisch ingesteld op de moderne bindwijzen, al hebben leden ook kennis opgebouwd van oude bindtechnieken. De kern bestaat uit een kleine groep vakkundige mensen die met plezier werken aan het repareren van boeken of het inbinden van bladen. Daarnaast ontvangt de club deelnemers, zowel beginners die boekbinden willen leren, als mensen die af en toe hun hobby willen beoefenen. De wekelijkse bijeenkomst is een gezellig

Joris naait zijn Donald Ducks in

samenzijn voor het beoefenen van onze hobby en is geen cursus met een begin- en einddatum. Per keer draagt men 5 euro bij voor materiaal, overheadkosten en koffie.

Ieder, jong of oud, kan dus op elk willekeurig moment aan deze hobby begin-

Ad repareert zijn oude boeken

nen. Als beginner kun je bij de club de praktische kant van het handboekbinden leren. Het zijn de ervaren clubleden die je daarbij bijstaan en je de verschillende technieken aanleren. Klein gereedschap en grotere apparatuur staan tot je beschikking, zoals naaibankjes, lijm-klemmen, boekenpers, kartonschaar en stapelsnijmachine. De voorraad linnen bij de club biedt een ruime keuze aan kleuren.

Zo leer je al in enige bijeenkomsten hoe je boeken maakt en hoe je tijdschriften innaait. Je leert wat een *Franse band* of een *Engelse rug* is, wat een *plat* en wat de *kneep* is. En heb je eenmaal de kneepjes van dit vak onder de knie, dan kun je later steeds weer terugvallen op de faciliteiten die de boekbindclub biedt, waaronder het beletteren van de banden in kleur, zilver of goud.

Bijeenkomsten

in *De Turf*, Malvert 51-34.

Vrije inloop: woensdag 13.15-16.15 uur.

Contactpersonen

Wim van Aar: 06 15 41 19 25.

Henk van Gaal (024) 343 04 35.

Tekst en foto's: Henk van Gaal

Eenzame eeuw

In de televisieserie *Wintergasten* was onlangs de Britse econoom en filosoof Noreena Hertz aan het woord. Zij schreef in 2020 het spraakmakende boek *De eenzame eeuw*. Over verlies van gemeenschapsgevoel en de opkomst van het populisme. Steeds meer mensen voelen zich eenzaam, zo blijkt uit onderzoek. De wereld wordt steeds individualistischer. Ze deed ook onderzoek naar mensen die stemmen op extreem-rechts, zoals de Trump-stemmers in de Verenigde Staten. Een actueel thema ook bij ons, na de monsteroverwinning van de PVV. In Nijmegen niet in de laatste plaats in Dukenburg. In haar boek wijst zij erop dat er in onze tijd door het neoliberalisme een sterke nadruk wordt gelegd op zelfredzaamheid. Eigenbelang wordt boven het belang van de gemeenschap geplaatst.

Wat haar opviel bij het interviewen van veel Trump-stemmers is dat zoveel van hen zich eenzaam en verlaten voelen. Niet alleen is er vaak een gebrek aan contacten met familie en vrienden. Maar ook de overheid wordt als vijand gezien, en de werkgever. Denk maar aan het toenemende flexwerken. De coronajaren hebben volgens haar dit gevoel verder versterkt. Het verlies aan gemeenschapsgevoel heeft de opkomst van het populisme in de hand gewerkt, is haar conclusie.

Dit probleem speelt zeker niet alleen bij ouderen maar ook bij jongeren. Tijdens de scholierenverkiezingen, die zijn gehouden in de aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen, scoorden deze keer PVV en Forum voor Democratie het hoogst. Tijdens de nieuwjaarsnacht waren er weer tal van incidenten in met name Meijhorst. Waarbij ik me ook afvraag wat er in de laatste weken voor jongeren georganiseerd wordt in Dukenburg. Maken de jongerenwerkers van Bindkracht10 dan massaal hun verlofuren op?

Noreena Hertz vraagt zich in dit verband ook af of de verregaande automatisering in de vorm van de zelfscankassa bij supermarkten wel een goede ontwikkeling is. Zo is er bij de Albert Heijn in Meijhorst nog maar één reguliere kassa open. Veel mensen ergeren zich hieraan. Het praatje met de kassajuffrouw of -meester, voor sommigen het enige of een van de weinige contacten die ze op een dag hebben, schiet er bij in.

Kortom, een verre van positief beeld. Politiek, wat doen we eraan? Wil het vertrouwen niet nog verder afnemen, dan is het hoog tijd voor actie.

Toine van Bergen

Vreemde straatnamen

Stel, je loopt in de stad en iemand vraagt je naar de Scheve Havikstraat. Dan sta je toch wel gek te kijken, of niet? Nooit gehoord? Ik wel, al was het maar één keer. Iemand had het over het postkantoor aan de Scheve Havikstraat. Door dat *postkantoor* viel het kwartje.

De Van Schevichavenstraat is genoemd naar Herman Diederik Joan van Schevichaven die nogal wat voor de stad heeft betekend. Dat is best vreemd, want het was een rusteloze man die niet erg honkvast was. Hij bracht het grootste deel van zijn leven in het buitenland door en op de meeste plaatsen bleef hij niet heel erg lang wonen. Pas op zijn 66ste kwam hij terug naar Nijmegen om hier de rest van zijn leven, nog 25 jaar, als een bezetene te schrijven over wat kennelijk toch zijn stad bleef. Over allerlei onderwerpen uit de Nijmeegse geschiedenis, in kranten en in boeken. Het zijn verhalen die zich afspelen in het Nijmegen als kleine provinciestad (dat waren we, nog geen anderhalve eeuw geleden). Hij heeft veel bijgedragen aan de kennis over onze stad, van kleine wetenswaardigheden tot belangrijke ontdekkingen. Ik hoop dat zijn werk wordt heruitgegeven, zodat iedereen er ook nu nog van kan genieten en kan leren.

Niet veel anders, minder komisch, maar wel veel vaker, wordt de Van Schaeck Mathonsingel verhaspeld tot Van Schaik Mathonsingel; onze prachtige entree tot de stad. De singel is vernoemd naar een Hulstenaar die 31 jaar burgemeester van onze stad was, een van de weinigen die, voor zover ik weet, al voor zijn dood een straat naar zich vernoemd kreeg. Weetje: ter ere van hem werd het krachtige Nijmeegse volkslied *O stad der Bataven* gecomponeerd, een lied dat inmiddels door *Al mot ik krupen* is ingehaald. Ergens rond 1957 heeft het uit vele, vele kinderkelen geklonken, op de Grote Markt. Ik stond er met mijn tien jaar tussen: ik voel het kippenvol nog.

Een derde straatnaam wordt door vrijwel iedereen 'verkeerd' uitgesproken. Verkeerd is teveel gezegd, want zo doen we het al eeuwen. Maar ik denk toch dat Stijn Buysstraat eigenlijk als Stien Buysstraat moet worden uitgesproken. Stijn sprak je in de middeleeuwen uit als Stien. Stien is ook meer dan Stijn een echte meisjesnaam. Zo moet ze ook in haar tijd (in de eerste helft van de zestiende eeuw) geklonken hebben. En in het echte oude Nijmeegse dialect van voor 1950 klonk de *ij* ook als *ie*. Dus: Stijn? Geef mij maar Stien. Niet dat ik ervoor pleit om het officieel te veranderen, je hoeft het niet eens zo uit te gaan spreken, als je maar weet dat het bijna zeker Stien moet zijn. Stien Buys dus. Aangenaam.

Voor stadswandelingen:
www.stadswandelingennijmegen.nl

Tekst: Hans van Meteren

Foto's: collectie Regionaal Archief Nijmegen

Het Postkantoor in begin jaren 30. Rechts de Van Schevichavenstraat, links de Van Broeckhuysenstraat (Foto: Weenenk & Snel)

Burgemeester Van Schaeck Mathonsingel eind jaren 20. Op de achtergrond het station (Foto: Weenenk & Snel)

Stijn Buysstraat met trolleybus van lijn 1, 13 juli 1957 (Foto: Eduard Bouwman)

Bijzondere herdenking bombardement op Nijmegen met brandgrenswandeling, expositie, lichtbeelden en een tijdscapsule

Op 22 februari 2024 is het tachtig jaar geleden dat het centrum van Nijmegen werd gebombardeerd. Bijna 800 doden, ontelbare gewonden. Het stadshart werd in een paar minuten weggevaagd.

Bij die stadspijn staan vele Nijmegenaren in februari zeker weer stil. Een breed comité (4&5 mei Comité, Brandgrens024, Nijmegen in Beeld, Gilde) heeft een bijzonder programma samengesteld. De hele maand februari is er een expositie in het Huis van de Geschiedenis, vijf avonden worden er lichtbeelden op enkele plekken in het centrum getoond en er is een brandgrenswandeling met lichtbeelden op de avond van 21 februari met op veel locaties zang van veel koren. Startpunt is die avond de Molenstraatkerk waar ook bijzondere lichtbeelden te zien zijn.

Tijdscapsule

Ook is besloten een tijdscapsule te maken met daarin verhalen van jongeren en ouderen over hun toekomstdromen, over hun hoop, hun lichtpuntjes voor de komende decennia. Ook in 1944 hadden velen hoop op een mooie toekomst, ze hoopten al op een snelle bevrijding.

Maar die hoop werd door het bombardement verwoest.

Elke Nijmegenaar kan een verhaal voor de tijdscapsule aanbieden. Een reeks schrijvers heeft al toegezegd hun dromen op te schrijven, onder andere Thomas Verbogt, Tessa de Loo, Annemarie Haverkamp, Steffie van den Oord, Sinan Can, Qader Shafiq, Willem Claassen, Marcel Rözer, Dirk Lotgerink, Leo van Stijn,

Toine Heijmans, Djeekop de Dichter, Victor Vroomkoning, Mariët Mensink, Mac van Dinther en Storay Ahamdi.

Ook enkele Kamerleden, zoals Lisa Westerveld en Marijke Synhaeve, schrijven hun toekomstdroom op. Lindenberg-directeur Teddy Vrijmoet en Wouter van Eck, de man achter het voedselbos Ketelbroek, schrijven eveneens een verhaal.

Verder hebben diverse (basis)scholen veel interesse getoond. Leerlingen worden uitgedaagd hun dromen voor de toekomst op te schrijven. Leerlingen van het ROC Technovium maken de tijdscapsule.

Tot 22 februari kan iedereen een verhaal aanleveren, zijn of haar dromen verwoorden. We willen hoop, levensverwachtingen doorgeven. De tijdscapsule wordt pas over 45 jaar weer geopend. De sluiting van de tijdscapsule is gepland op 29 februari.

Wie mee wil doen kan een tekst - maximaal 400 woorden - aanleveren via Rob Jaspers: Jaspers.Gelderlander@gmail.com.

Het bombardement op televisie

De eerste opnamen voor een tv-programma over het bombardement zitten erop. 22 februari 2024 wordt het tv-programma *De middag van '44* uitgezonden. De opnames worden gemaakt door de EO en uitgezonden op NPO2. We herdenken dan het 80-jarig jubileum van dit tragische bombardement, waarbij bijna 800 levens verloren gingen. Het dodelijkste bombardement ooit op Nederlandse bodem. De documentaire zal worden uitgezonden op donderdag 22 februari 2024 om 22.18 uur op NPO2. Presentatie: Kefah Allush. **Tekst: EO**

Tekst: Rob Jaspers

Foto: collectie Regionaal Archief Nijmegen

Korfbal

Deze keer gaat het over een sport die bij het 'grote publiek' niet zo bekend is zoals bijvoorbeeld voetbal, tennis of zwemmen.

Het begin

In 1902 is korfbal door samenloop van omstandigheden ontstaan. Nico Broeckhuysen (1876-1958), een onderwijzer uit Amsterdam, maakte een reis naar Zweden. In het kleine plaatsje Naäs bezocht hij de August Abrahamson Stiftelse, dit was een soort instituut waar vakantiecurssussen werden gegeven in openluchtspelen. Daar maakte hij kennis met het zogenaamde ringböll, waarbij een hoepel bevestigd was aan een paal. Bedoeling was hier een bal door te gooien. Het werd gespeeld zowel door mannen als vrouwen.

Toen Broeckhuysen weer terug in Amsterdam was ging hij het spel aanpassen. De eerste aanpassing was dat de ijzeren ring werd vervangen door een rieten korf zonder bodem. Met alle verdere aanpassingen, zoals onder andere de spelregels, bleef van het oorspronkelijke spel niets meer over. Er was in Nederland een nieuwe sport ontstaan. En vanaf het begin werd deze sport al beoefend door jongens en meisjes. Met zijn leerlingen ging hij het nieuwe spel spelen en noemde het korfbal. In die tijd was er veel weerstand tegen deze gemengde sport van mannen en vrouwen. Deze

Nico Broeckhuysen in 1951

Spelmoment in de beginjaren

manier van sporten viel niet erg in de smaak bij het publiek. Men probeerde korfbal belachelijk te maken. Men vond dat vrouwen niet op een sportveld hoorden te staan. Begin twintigste eeuw beoefenden meisjes geen sport. Maar Broeckhuysen trok zich van dit alles niets aan. Het gevolg hiervan was dat steeds meer mensen zich voor korfbal begonnen te interesseren.

Ontwikkelingen

In Amsterdam was het korfbal snel ingeburgerd op scholen, ook omdat het een gemengde sport was. Er kwamen steeds meer schoolclubs. Later kreeg men ook elders in het land steeds meer belangstelling voor deze nieuwe, maar nog onbekende sport.

In het land werden steeds meer verenigingen opgericht. Dat resulteerde in een landelijke bond. Op 2 juni 1903 werd in Amsterdam de Nederlandse Korfbalbond opgericht. Op dat moment waren hier 200 leden bij aangesloten. Ondertussen was een officieel bondsblad verschenen onder redactie van mejuffrouw Ten Cate en de heren Van der Hoogt en Matthijssen. Hierin stonden bijvoorbeeld artikelen op welke manier men jeugd enthousiast moest houden om te sporten. Verder werden in het officiële deel uitslagen en verenigingsnieuws vermeld. Broeckhuysen vormde vanaf 1904 samen met Godefroy en Vrijburg de redactie van dit officiële bondsblad.

Broeckhuysen organiseerde ook in 1904 een tweedaags openluchtcursus korfbal in Rot-

terdam. Daarmee kreeg deze sport weer een grotere bekendheid. Overal in het land werd korfbal onder de aandacht gebracht. Zo ook in Breda. Daar werden spelcurssussen georganiseerd met onder andere aandacht voor korfbal. Deze curssussen waren voornamelijk voor onderwijzers en onderwijzeressen. Zij speelden korfbal op school en kregen daarmee weer extra bekendheid.

De sport werd steeds populairder en men zegt wel eens: Wat goed is groeit snel. Vijf jaar na de oprichting van de korfbalbond waren er 800 leden. De groei ging maar door en zodanig dat in 1918 al meer dan 3000 korfballers waren aangesloten bij de bond. Nu was wel duidelijk dat korfbal het land aan het veroveren was, vooral in de jaren na de Eerste Wereldoorlog. De clubs verrezen als paddenstoelen uit de grond. Een mooi terrein waren de speeltuinverenigingen. Amsterdam gaf het voorbeeld met verenigingen als Blauw Wit en Westerkwartier. Daar werd het spel bij de jeugd geïntroduceerd. Het zogenaamde *speeltuinkorfbal* nam een grote vlucht. Steden als Leiden, Den Haag, Groningen en andere volgden. In enkele jaren steeg het aantal beoefenaars van 3000 naar 13.000 in 1923. De groei bleef maar aanhouden. Korfbal had zijn plekje veroverd en was niet meer weg te denken uit het Nederlandse sportlandschap.

Populariteit

Inmiddels werd in het grootste deel van ons land korfbal gespeeld. In het noorden, met name in Friesland, werd op het platteland en in kleine plaatsen deze sport beoefend. Vooral de jeugd was zeer enthousiast.

Na 1918 begon de grootste populariteit omdat het korfbal doorgedrongen was tot alle rangen en standen van de bevolking. De Amsterdamse schoolclubs zoals D.E.V., D.T.V. - dit staat voor de *Eerste en Tweede Vijfjarige* verwijzend naar de *Eerste en Tweede Vijfjarige* H.B.S.

Olympische Spelen in 1928

in Amsterdam - alsmede de Leidse clubs Vitesse en Fluks werden langzamerhand overvleugeld door clubs als Deetos uit Dordrecht, het Rotterdamse het Zuiden, maar vooral door twee Amsterdamse verenigingen: Blauw Wit - zes keer kampioen van Nederland - en Westerkwartier. Deze laatste werd tien maal kampioen van Nederland. Deze verenigingen speelden sinds 1939 een vooraanstaande rol in de competitie van de Korfbalbond. Aan deze bond werd bij het 35-jarig bestaan in 1938 het predikaat *Koninklijke* verleend.

De populariteit is mede te danken aan het gemengde karakter van korfbal. Deze sport beschikt over hoedanigheden en eigenschappen die voor de jeugd interessant zijn: je maakt sneller contact met elkaar. Er zijn sporters die de voorkeur geven aan het spelen in een team samen met mannen en vrouwen. Door het gemengde karakter van de sport mist het korfbal daardoor het 'harde' in het spel, dat bij veel andere sporten wel aanwezig is. Dit wil niet zeggen dat mannen en vrouwen elkaar helemaal ontzien tijdens een wedstrijd. Het is een teamsport op basis van spelregels. Een individuele speler, nog zo goed, heeft weinig te betekenen omdat er samengespeeld moet worden. Lopen en of stuiteren met de bal is niet toegestaan. Door het meespelen van vrouwen wordt met meer zelfbeheersing en discipline gespeeld. Het is een familiesport. Vaak speelden vader en moeder korfbal. Kinderen groeiden op het korfbalveld op. Ze gingen dan ook vaak korfbal bij de club van hun ouders. Alles was in een bekende omgeving en ze hadden vrienden gemaakt met kinderen van wie de ouders ook korfbal speelden.

Landelijke en regionale pers

In de beginjaren besteedde de pers weinig aandacht aan deze nieuwe sport. Men vond het spel te revolutionair. Dit had weer te maken met het samenspelen van mannen en vrouwen in één ploeg. Nog steeds vond men dat vrouwen niet aan sport moesten doen. Maar zo rond 1911 werd in de dagbladen steeds meer aandacht besteed aan korfbal. Hierdoor kwam er meer bekendheid in andere delen van het land en in de buurlanden.

Korfbal internationaal

Toen in Nederland korfbal voet aan de grond gekregen had, probeerde Nico Broeckhuysen het korfbal in het buitenland te propageren. In België kreeg korfbal meer bekendheid en daar begon de sport te groeien. In 1921 werd de Belgische Korfbalbond opgericht. De eerste interlands waren demonstratiewedstrijden tegen Nederland tijdens de Olympische Spelen van 1920 in Antwerpen. Opnieuw vond een demonstratiewedstrijd plaats tijdens de Olympische Spelen, maar nu van Amsterdam in 1928. Dit was om de korfbalsport uitgebreider onder de aandacht te brengen. Het korfbal

1974: interland tegen België met voor het eerst een vrouwelijke scheidsrechter

is geen olympische sport, maar is wel erkend door het I.O.C. (Internationaal Olympisch Comité) en heeft nog steeds een olympische status. Misschien wordt het ooit olympisch!!

Nico Broeckhuysen maakte in de jaren 20 enkele propagandatochten naar onder andere Duitsland en Engeland. In Duitsland beperkte het zich tot de grensstreek, maar in Engeland was meer belangstelling. De grote stimulator hier was de Nederlandse sportjournalist Albert Mihado die in Londen verbleef. Al snel werd de Engelse korfbalbond opgericht. Na de Tweede Wereldoorlog steeg het aantal landen waar korfbal gespeeld werd met grote sprongen. Momenteel wordt het spel gespeeld op vijf continenten in circa zeventig landen. Als werelds beste ploegen hebben Nederland en België hier het voortouw genomen.

Sinds 1978 is er om de vier jaar een wereldkampioenschap. Van de twaalf toernooien won de Nederlandse ploeg elfmaal en de Belgische ploeg éénmaal. Wel is meer variatie gekomen van landen die de derde plaats opeisten.

Dichter bij huis

In Nijmegen wordt sinds 1911 korfbal gespeeld bij Noviomagum. In 1928 volgde de Hazenkamp, eerst als onderdeel van de omni-vereniging de Hazenkamp en sinds 1978 als zelfstandige club. Keizer Karel is opgericht in 1966. Sinds 1975 speelt de vereniging op sportpark Staddijk. Binnenkort zal deze club verhuizen naar een nieuw sportpark in Nijmegen-Noord. Studentenvereniging Skunk, opgericht onder de 'vleugels' van Noviomagum in 1991 en sinds 1998 een zelfstandige vereniging - speelt haar wedstrijden op het Universitair Sportcentrum.

Tekst: Wil Rengers

Bronnen: [IsGeschiedenis](#), [Wikipedia](#), [Blue Band sportboek](#), [Scriptie CIOS I. Gittelbauer](#)

Foto's: [Anefo](#), [Sportgeschiedenis.nl](#)

Het Blauwe Bordje ondersteund door Kern met Pit

WijkMakerij in actie op Kern met Pit-bijeenkomst

De plannen voor de huiskamerrestaurants zijn, onder de naam *het Blauwe Bordje*, geselecteerd voor deelname aan Kern met Pit 2024. Op zaterdag 20 januari heeft de WijkMakerij haar ideeën gepitcht in de DROOM in Elst op een bijeenkomst met andere Gelderse burgerinitiatieven. Eind 2024 willen we minstens tien huiskamerrestaurantjes hebben geopend. Deze restaurantjes moeten zichtbaar worden in de wijk én op de website. Ook mensen die niet zo graag koken kunnen meedoen en bijvoorbeeld een koffiemomentje met iets lekkers organiseren. Ontmoeting en gezelligheid staan centraal. Er staan nog twee nieuwe huiskamerdinertjes gepland:

Op zaterdag 24 februari, 18.00 uur bij Marloes in Weezenhof.

Op zaterdag 22 maart, 18.00 uur bij Carla in Tolhuis.

Kosten 10 euro. Aanmelden voor Het Blauwe Bordje of de etentjes via:

hallo@wijkmakerijdukenburg.nl.

Legpuzzel ruilen

Gek op puzzelen, maar wil je wel eens een andere puzzel leggen? Hanneke organiseert op elke derde zaterdag van de maand een gezellige puzzelruilmiddag. De eerste keer op zaterdag 17 februari. Je bent van harte welkom in de huiskamer in de Weezenhof 41-00 tussen 14.00 en 16.00 uur. Aanmelden bij Hanneke@wijkmakerijdukenburg.nl.

We hebben een plek!

De WijkMakerij mag gebruik maken van de huiskamer in de Weezenhof. Deze ruimte van Talis bevindt zich onderin de Hippe Hoogbouw. Vanuit deze plek gaan we ontmoetingen en workshops organiseren en projecten opstarten en begeleiden.

Nieuwsbrief

Wil je op de hoogte blijven van de ontwikkelingen in de WijkMakerij, of je aanmelden voor een van de activiteiten? Meld je dan aan bij hallo@wijkmakerijdukenburg.nl.

Tekst en foto: werkgroep WijkMakerij

INGEZONDEN

Vogelzangbosje

Leuk artikel over het Vogelzangbosje. Helaas staan er opmerkingen in die mij nopen te reageren, zoals dit: wat het gebied ook zeker veranderd heeft is de verdroging door de aanleg van het Maas-Waalkanaal.

Toen wij in 1973 trots ons nieuwe huis aan de 36^e straat in de Weezenhof betrokken, en aansluitend vaak in het bosje gingen wandelen, bestond het Maas-Waalkanaal al veertig jaar, en van verdroging was geen sprake.

In die zelfde periode hadden de bosanemonen geen last van een *overdaad aan stikstof*, immers ze groeiden en bloeiden in die tijd volop.

In de naaste omgeving van Vogelzang is sinds dat mooie jaar 1973 niet heel veel veranderd, behalve dan de aanleg van de A73. Of die snelweg doorslaggevend is voor de stikstof?

Wel kan ik me voorstellen dat door de verdiepte aanleg het grondwaterpeil lager is geworden. Maar dat kan het Maas-Waalkanaal niet helpen.

J.C. Polling

JA/JA-sticker sinds 1 februari 2024

In Nijmegen willen we afval verminderen en zuinig omgaan met grondstoffen. De gemeente voert daarom vanaf februari 2024 de JA/JA sticker in. Dit betekent dat inwoners van Nijmegen alleen nog ongeadresseerd reclamewerk in de bus krijgen als zij dit met een JA/JA-sticker op de brievenbus laten weten. Met deze nieuwe regels voorkomen we verspilling van papier, inkt en energie voor productie en transport van folders en verminderen we de hoeveelheid folderafval.

JA/JA-sticker hoeft niet voor huis-aan-huisbladen

Het nieuwe systeem geldt niet voor huis-aan-huisbladen, daaronder vallen de gemeentekrant en de wijkbladen. Die worden gewoon nog bezorgd tenzij inwoners een NEE/NEE-sticker plakten. De NEE/NEE-sticker blijft bestaan voor mensen die geen folders en geen huis-aan-huisbladen willen. De NEE/JA-sticker mag nog gebruikt worden maar heeft dezelfde werking als geen sticker op de brievenbus.

Minder reclamefolders bij het oud papier
Het invoeren van de nieuwe sticker zorgt ervoor dat er minder ongewenste ongeadresseerde reclamefolders worden verspreid.

Huishoudens zonder sticker krijgen nu volgens Stichting Milieu Centraal gemiddeld 20 folders per week en 26 kilo per jaar. Het reclamewerk dat deze huishoudens ontvangen wordt lang niet altijd gelezen en belandt vaak ongebruikt bij het oud papier of restafval. Volgens landelijk onderzoek gaat maar ongeveer een derde deel van de Nederlanders die nu geen sticker hebben een JA/JA-sticker plakken. Als je hiervan uitgaat, belanden er in Nijmegen ruim 700 ton (= 700.000 kilo) minder reclamefolders bij het oud papier.

JA/JA-sticker krijgen

De JA/JA sticker is gratis te verkrijgen op verschillende plaatsen in Nijmegen, zoals het stadhuis, de stadswinkel en diverse wijkcentra. Kijk daarvoor op de website van de gemeente Nijmegen: www.nijmegen.nl.

Tekst: gemeente Nijmegen

Frame running Maastricht Atletiek voor Fonds Gehandicapsport Foto: Uniek sporten uitleen

Uniek Sporten Uitleen in Nijmegen

In Nijmegen kun je een sporthulpmiddel op maat gratis uitproberen. Hiervoor is *Uniek Sporten Uitleen* opgezet. Die helpt sporters met een fysieke beperking.

Sport en bewegen is belangrijk: het houdt je fit en geeft plezier. De vraag is vaak welke sport het best bij jou past. En waar vind je de benodigde sporthulpmiddelen? Uniek Sporten Uitleen zorgt ervoor dat mensen (18+) met een fysieke beperking binnen de regio Nijmegen sporthulpmiddelen gratis kunnen uitproberen. Doordat er verschillende sporthulpmiddelen beschikbaar zijn vanuit een uitleenpool, kan je meerdere hulpmiddelen proberen. En uiteindelijk een sport kiezen die het beste bij je past.

Werkwijze

De sportrolstoel of ander hulpmiddel leen je dan minimaal een week tot maximaal vier maanden. Binnen die periode kun je een goed beeld krijgen of die sport bij jou past, zegt Monique Kalkman van Uniek Sporten Uitleen. 'Ook of het fysiek bij je past. Als je wilt gaan basketballen maar je kunt die bal niet tot de hoogte gooien van de basket, dan kan ik me voorstellen dat het geen leuke sport is om te doen. Het kan dus dat het aan je fysieke gesteldheid ligt dat basketbal geen optie is. Kom je daar na twee maanden achter en je wil bijvoorbeeld gaan rolstoelhockeyen met een andere rolstoel dan is dat geen probleem bij Uniek Sporten Uitleen. Je kan meerdere keren een beroep doen op deze uitleenservice om te kijken wat bij jou past.'

De sporter krijgt ook advies over het sporthulpmiddel en het gebruik ervan én wordt persoonlijk gepast en afgesteld. Tijdens de uitleenpe-

riode is er technische service en onderhoud beschikbaar. Na de uitleenperiode kan de gebruiker een rapport krijgen met de maten van het gewenste hulpmiddel. Met dit rapport kan men vervolgens naar de gemeente voor het aanvragen van het juiste sporthulpmiddel.

Hulpmiddelen

In de uitleenpool van Uniek Sporten Uitleen zijn zeven hulpmiddelen beschikbaar, een aankoppelbare handbike, vastframe handbike, running frame, allround sportrolstoel en courtrolstoel. De dienst wordt mede mogelijk gemaakt door Uniek Sporten in samenwerking met Welzorg, NOC*NSF en Fonds Gehandicapsport.

Vragen over Uniek Sporten Uitleen?

Bezoek de website www.unieksporten.nl/uitleen of bel naar (020) 584 07 51. Of neem contact op met de regio coördinator:

Erik Groenen (e.groenen@unieksporten.nl) of Rinske Preijde (r.preijde@unieksporten.nl).

Tekst: Erik Groenen en Rinske Preijde

Foto's: Uniek Sporten Uitleen

Mantelzorgster

In de tijd dat wij in Zwanenveld woonden liep daar iedere dag, in meestal een fors tempo, een vrouw met haar hondje door de wijk om hem uit te laten. Ik zag haar vaak lopen, altijd haast. Bij navraag bleek dat ze al heel lang vier maal per dag haar man medicijnen moest geven, die hij met zijn slopende ziekte steeds nodig had. Trouw als ze was, hield ze dit al meer dan tien jaar vol. Mijn bewondering voor deze vrouw werd met de dag groter. Stil gedragen leed met grote zorg voor haar echtgenoot. Iedereen in de wijk kende de familie. De man werd bij zijn pensioen beloond met een koninklijke onderscheiding vanwege zijn actieve verleden.

Op een dag zag ik haar weer voorbij komen en besloot haar te vragen hoe het met haar echtgenoot was. 'Niet goed', vertelde ze. 'Ik moet zorgen dat hij steeds op tijd zijn medicijnen krijgt en dat valt niet mee.'

Ook dit gebeurt in uw wijk, in de straat waar u woont. Stil verdriet, een moedige vrouw die haar taak zeer serieus nam. Mijn vrouw en ik besloten om haar een grote bos bloemen te brengen als stille bewondering voor al haar inspanningen. Een handicap was altijd dat ze haar leed en zorgen zo veel mogelijk afscheidde van haar openbare leven. Door een paar kloppen op het raam van hun huis konden we de bos aan haar afgeven met de boodschap 'Dit is voor jullie voor al de goede zorgen.'

Op een dag viel er een rouwkaart bij ons in de brievenbus. Haar man was overleden. Tien jaren van zorg voor hem waren plotseling voorbij. Een enorme last viel van haar schouders. Haar onmenselijke taak zat erop. Maar tot onze grote schrik kwam plotseling het schokkende bericht dat ook zij was overleden en wel heel snel na haar echtgenoot.

Onvoorstelbaar leed dat ook in ons stadsdeel Dukenburg in het afgelopen jaar 2023 heeft plaatsgevonden. Iets waar wij als wijkbewoners vaak niet bij stilstaan: het stille leed dat ook in onze leefomgeving gebeurt. Ik weet zeker dat zij in het hierna maals worden beloond.

Jaap Mooi (Foto: Gerie Sandmann)

Echter, ik realiseerde me pas toen ik de drone al zag dalen om te landen, dat ik hem vlak naast de onderkant van de brug had laten opstijgen. Ik schrok omdat een kleine afwijking de drone op de brug kon laten neerkomen, wat het verkeer flink zou verstoren. In paniek probeerde ik de drone bij te sturen.

Met moeite lukte het me om de drone om te leiden, maar hij daalde snel en landde bijna in het Maas-Waalkanaal. Even later hoorde ik hem neerkomen in het struikgewas langs de waterkant. Maar waar? Ik zag hem nergens. Na enig speurwerk tussen de met doornen bezette struiken, waarbij ik flink wat schrammen op m'n handen en onderarmen opliep, besloot ik mijn zoektocht te staken en zonder drone naar huis te gaan.

's Avonds ontdekte ik in de handleiding van de drone dat het bedieningspaneel een *Find my drone*-module heeft. Met die kennis ging ik de volgende ochtend terug naar de waterkant en schakelde de Find my drone-module in. Vrijwel meteen werd ik opgeschrikt door een sirene-achtig geluid. En door het struikgewas zag ik een fel rood licht knipperen. Gelukkig, de drone was terecht! Hij bleek vrijwel onbeschadigd. Alleen de arm van een propeller was 'uit z'n kom' geschoten. Maar dat kon ik zelf eenvoudig herstellen.

Tekst en foto's: Ferdi Notten

Drone-avontuur

Onlangs was ik met mijn drone bezig bij de brug over het Maas-Waalkanaal ter hoogte van de Weezenhof. Ik maakte luchtopnamen, maar na ongeveer twintig minuten meldde het besturingspaneel dat de accu bijna leeg was. De drone is namelijk zo geprogrammeerd dat hij dan automatisch terugkeert naar het opstijgpunt.

Analyse Tweede Kamerverkiezingen 2023 in Dukenburg

Dukenburg stemde op 22 november 2023 – niet voor het eerst trouwens – fors anders dan de rest van Nijmegen. En ook de verschillen met het landelijke stemgedrag zijn opvallend. Dat blijkt uit een analyse van alle uitslagen in dit artikel.

Ook in Dukenburg werd de PVV de grootste partij, gevolgd door de combinatie GroenLinks/PvdA en de partij Nieuw Sociaal Contract van Pieter Omtzigt. Alle andere partijen volgen op grote afstand. Er zijn wel duidelijke verschillen per stembureau merkbaar. Zowel in Weezenhof als in het Wijkcentrum Dukenburg trok GroenLinks/PvdA meer stemmen dan de partij van Wilders. De Boer Burger Beweging (BBB) van Caroline van der Plas, bij de Statenverkiezingen vorig voorjaar nog de grote winnaar, haalde in heel Dukenburg nu nog maar 200 stemmen. Dat zijn er minder dan het CDA, Forum voor Democratie en de Partij voor de Dieren.

In de eerste tabel staan per stembureau de percentages per partij. We beperken ons tot de zeven partijen die de meeste stemmen hebben getrokken in Dukenburg. Wat opvalt is dat de PVV verreweg de beste score behaalde in de Leuvenshof in Zwanenveld: maar liefst 41,7 procent van de uitgebrachte geldige stemmen. Meer dan 30 procent haalde deze partij ook nog in Aldenhof, Malvert, Tolhuis en de bibliotheek in Zwanenveld. Het laagst scoorde de PVV in Weezenhof, met toch nog meer dan 20 procent.

In Weezenhof scoorde GroenLinks/PvdA nog het beste (27,4 procent). Meer dan 20 procent haalde deze partijcombinatie ook in Lankforst, de bibliotheek in Zwanenveld en de basisschool de Meiboom in Meijhorst. Nieuw Sociaal Contract van Pieter Omtzigt scoorde – met uitzondering van het stemlokaal Leuvenshof – overall meer dan 10 procent van de kiezers. Wat verder opvalt is de hoge score van DENK (13 procent) in basisschool de Meiboom.

De tweede tabel geeft aan hoe Dukenburg in 2021 en 2023 heeft gestemd in vergelijking met de stad Nijmegen en Nederland als geheel. Opnieuw zien we opvallend grote verschillen. In Dukenburg stemmen meer kiezers op de PVV (29,3 procent) dan landelijk (23,5 procent). Het verschil met de stad als geheel is nog veel groter: ‘slechts’ 14,7 procent van alle Nijmegenaren koos voor de PVV en 34,3 procent op GL/PvdA. In ons stadsdeel is de PVV bijna 10 procent populairder dan de linkse opponent.

De Meiboom in Meijhorst in 2022

Ten slotte een vergelijking tussen de laatste en voorlaatste Tweede Kamerverkiezingen. De winst van de PVV was in Dukenburg groter dan landelijk (+16,1 procent versus +12,7 procent). In Nijmegen als geheel won de partij ‘slechts’ 7,1 procent. GroenLinks/PvdA ging in de stad Nijmegen van 19,8 procent naar 34,3 procent (+14,5). Dat is aanzienlijk meer dan het landelijk beeld (+4,9 procent). In Du-

kenburg was de groei ietsje groter dan landelijk (= 6,3 procent).

Al met al zeker een verkiezingsuitslag die voor menigeen reden zal zijn om zich te bezinnen. Niet in de laatste plaats de politici in stad en land.

Tekst: Toine van Bergen. Foto: Peter Saras

Stemmenpercentages 2023 per stembureau

Stembureau	Partij	PVV	GL/PVDA	NSC	VVD	SP	D66	DENK	Overigen
Tolhuis		32,8	18,7	10,1	7,8	5,5	6,2	3,6	15,3
Zwanenveld bibliotheek		31,0	21,2	11,8	9,0	5,6	3,0	3,3	15,1
Zwanenveld Leuvenshof		41,3	14,8	9,5	7,9	4,5	3,3	2,4	16,3
Meijhorst school		24,7	21,2	11,2	6,1	6,0	3,5	13,0	14,3
Meijhorst wijkcentrum		23,7	24,3	13,3	7,1	6,8	5,3	4,1	15,4
Lankforst		27,2	21,5	14,1	9,4	5,3	6,3	2,3	13,9
Aldenhof		33,5	15,2	13,6	8,9	5,2	4,0	7,3	12,3
Malvert		32,7	16,9	12,6	6,6	5,8	3,8	6,8	14,8
Weezenhof		20,6	27,4	11,7	10,5	7,0	7,3	1,0	14,5
Dukenburg		29,3	20,5	12,0	8,2	5,8	4,7	4,6	14,9
Nijmegen		14,7	34,3	9,3	9,8	4,0	10,4	1,9	15,6
Nederland		23,5	15,8	12,8	15,2	3,1	6,3	2,4	20,9

Stemmenpercentages 2021 en 2023 vergeleken

Winst en verlies	Partij	PVV	GL/PVDA	NSC	VVD	SP	D66	DENK	Overigen
Dukenburg 2021		16,1	14,2	---	13,4	9,6	15,2	4,1	42,6
Dukenburg 2023		29,3	20,5	12,0	8,2	5,8	4,7	4,6	14,9
Winst/verlies Dukenburg		+13,3	+6,3	+12,0	-5,2	-3,8	-10,5	+0,5	-27,7
Nijmegen 2021		7,6	19,8	---	14,2	6,9	23,2	1,8	26,5
Nijmegen 2023		14,7	34,3	9,3	9,8	4,0	10,4	1,9	15,6
Winst/verlies Nijmegen		+7,1	+14,5	+9,3	-4,4	-2,9	-12,8	+0,1	-10,9
Nederland 2021		10,8	10,9	---	21,9	6,0	15,0	2,0	33,5
Nederland 2023		23,5	15,8	12,8	15,2	3,1	6,3	2,4	20,9
Winst/verlies Nederland		+12,7	+4,9	+12,8	-6,7	-2,9	-8,7	+0,4	-12,5

Wat schuilt er achter een naam?

Bij de geboorte van een jongetje dat de naam Tiësto krijgt, denk je tien tegen één dat de ouders groot fan zijn van de wereldbekende Nederlandse dj. Een meisje dat moet gaan luisteren naar Máxima ... daaraan koppel je onmiddellijk onze koningin.

In landen elders ter wereld, waar ook jongens- en meisjesnamen of andere naamdraggers bestaan, is het al tig jaren gebruikelijk om stormen, orkanen, tornados, noem maar wat wervelwinden op, een naam mee te geven. In het Caraïbisch gebied waar een zestal eilanden Nederlandse wortels heeft, kregen de tropische stormen het ene jaar een jongensnaam, het volgende jaar de roepnaam van een meisje. En altijd op alfabetische volgorde. Soms was het hele alfabet nodig! Sinds enkele jaren zijn er internationale afspraken gemaakt voor stormnamen. Dat leverde voor de afgelopen maanden en nog maar kort geleden het onderstaande lijstje op:

2023/24 storm names				
Agnes	Fergus	Kathleen	Piet	Walid
Babet	Gerrit	Lilian	Regina	
Ciarán	Henk	Minnie	Stuart	
Debi	Isha	Nicholas	Tamiko	
Elin	Jocelyn	Olga	Vincent	

Keeping you safe when it matters the most #StormNames

Even terugkijken naar eind oktober/begin november: storm Ciarán liet in ons land zijn of haar verwoestende sporen achter: Debi, Elin en Fergus werden niet opgemerkt. Maar dan Gerrit (Hiemstra) en Henk (Krol), die bliezen 2023 naadloos en vernielzuchtig naar 2024 toe. Amper een week oud beleefde het nieuwe jaar straffe en ijskoude oostenwinden, die geen codewaarschuwing kregen en naamloos moesten gaan liggen. In afwachting van Isha tot en met Olga. En dan is Piet (Paulusma?) aan de beurt. Mogelijk de eerste herfststorm van dit jaar? Hoewel enkele jaren geleden al eens een Piet voorbijkwam, die ook hoog van de toren blies. Nog een opmerkelijk detail: ondanks de internationale afspraken over stormnamen geven meerdere (voor ons buur-)landen de waaiende winden net even een andere roepnaam.

Tekst: Hette Morriën. Tabel: internet

De loofboom

Je kunt het een zegen noemen, dat er een paar oude lanen in Dukenburg een naam gekregen hebben. Dat onderscheidt de looproutes duidelijk van alle omringende straten plus huisadressen met die onpersoonlijke dubbele cijfers.

Ook al woon je jaren in Dukenburg, die nummering vraagt altijd goed nadenken. Bij de handvol 'straat'namen in ons stadsdeel is deze inspanning niet nodig. Het Zegerspad – daarover gaat het hier – kent een korte loopafstand, waardoor het eenvoudig is de offerandeboom aan te geven. Dat gebeurt zo meteen. Een *offerande* is letterlijk een gift aan een God, een loofboom is een boom met bladeren (géén naaldboom dus). Daarnaast is *loven* het werkwoord voor 'blijk geven van bewondering'. Is het soms een liefdevol ritueel dat de boom in het Zegerspad aan zijn voet met grote regelmaat een gift aan organische voedselresten moet ondergaan? Het afval is helaas altijd in plastic verpakt; wat een gribus. Hier komen vogels op af, die het plastic eerst moeten stukpikken en doorslikken om iets anders te eten te vinden. Ook katten zullen zich niet onbetuigd laten, met hetzelfde lot: plastic in

maag en ingewanden, op den duur absoluut dodelijk. Eekhoortjes zijn ook mogelijke slachtoffers, tenzij de rat met een uitgebreide achterban als eerste de offerande ontdekt. Om maar te zwijgen van grotere plaagdieren in de buitenlucht. Zo jammer dat de gulle menselijke schenker nooit op heterdaad betrapt wordt of een net visitekaartje achterlaat bij zijn/haar offerande. En hulde aan de afvalprikkers die de moeite nemen om ook dit wegwerpgebaar op te ruimen. Zeker, er is nog smeriger zwerfvuil te bedenken. Maar ook de *Wijkhelden* zullen blij zijn als loofbomen zoals de eik in het Zegerspad uit het systeem van de vervuulende inwoner(s) in 2024 verdwijnen om niet meer terug te komen. Waarschijnlijk is de gulle schenker (m/v/x) aan de boom in het Zegerspad - naast de scheve hekjes aan de linkerzijde van het zwembad - één en dezelfde afzender door de jaren heen. Ook het afval heeft namelijk een bepaalde samenstelling, in vaak hetzelfde plastic verpakt. Overigens zijn ook de Staddijk en de Teersdijk gewilde stortplekken, waar zelfs meubilair of complete badkamers worden gedumpt. *Dukenburg in stukjes* zullen we maar zeggen.

Tekst: Hette Morriën

Foto: collectie Hette Morriën

Over het 'Bos-van-de-barones' en huis Oosterhout

Bij historisch en genealogisch onderzoek naar een bepaalde persoon of locatie, komt het wel voor dat de onderzoeker door de 'vele bomen het bos niet meer ziet' en de verkeerde conclusies trekt. Dat is geen ramp en kan altijd wel weer hersteld worden.

Als amateur-genealoog die de afstammingen en verwantschappen van mijn illustere familie naspeurt, wil ik weleens aanhaken op een leuk artikel, zoals in de vorige *de Dukenburger* nummer 9 van december 2023. Want op pagina 26, onder rubriek Cultuur-Stadsbosjes, ging het verhaal over het *Bos-van-de-barones*, een bos bij het huis Oosterhout, gelegen in de gemeente Nijmegen.

Volgens de auteur moeten we het Bos-van-de-barones niet verwarren met het *Bosje (Slotje) van de Baron* aan de Neerbosscheweg. Er zou ook geen verwantschap gevonden zijn tussen beide echtelieden. En hoewel het Bos-van-de-barones aan de Van Boetzelaerstraat gelegen is, zou er geen sprake zijn van bewoning van het huis door de Van BOETZELAERS.

Om met het Slotje van de Baron te beginnen. Deze is in 1908 gebouwd door notaris mr. Eugène Ferdinand Marie Jonkheer van RIJCKEVORSEL van Kessel. Hij was gehuwd met Louisa Maria Caroline van NISPEN tot Pannerden. Of er enige familiale verwantschap was tussen de familie Van RIJCKEVORSEL van Kessel en één van de eigenaren van Huis Oosterhout, kan ik niet zeggen, omdat ik simpelweg Van RIJCKEVORSEL van Kessel verder niet onderzocht heb.

Daarentegen heb ik de familie Van NISPEN tot Pannerden wel onderzocht en daar heb ik geen familiale verwantschap met een van de eigenaren van huis Oosterhout aangetroffen, maar ik sluit niets uit.

De familie Van NISPEN tot Pannerden heeft wél Van den SANDE als voorouders. Maar dit terzijde.

Het slotje van de baron aan de Neerbosscheweg is dus niet zo oud. In tegenstelling tot huis Oosterhout.

Op dezelfde pagina in de *Dukenburger* nummer 9 wordt een barones genoemd: Van HANGEST d'Yvoy. Zij heeft evenwel niets te maken met huis Oosterhout onder de rook van Nijmegen, maar met een buitenplaats Oosterhout in Haarlem. Op 28 augustus 1851 komt deze buitenplaats Oosterhout in Haarlem aan Cornelia Maria barones van HANGEST d'Yvoy (1820-1902) als erfgename van vrou-

we Catharina BROEN, douairière 1) van de baron HANGEST d'Yvoy.

In een tekstvak in de *Dukenburger* wordt kort de herkomst van Van BOETZELAER verklaard. De Van BOETZELAER en de Van GALEN waren verwant aan elkaar, want lang geleden – veertiende, vijftiende eeuw – waren er verschillende huwelijken tussen beide geslachten. De wapenschilden verschillen nauwelijks van elkaar. Van BOETZELAER heeft gouden wolfsangels en Van GALEN zilver, beide op een rood schild.

Uit het Wapenboek Gelre (1395-1402): links Van Boetseler en rechts Van Gale

Een stammoeder van mij, van omstreeks 1500, is ook een Van GALEN, met hetzelfde wapen, voorkomende op een grafzerk voor de kerk St. Aldegundis te Emmerik, Duitsland.

En een Sweder van den BOETZELAER, heer van Leeuwen en Puijftijk, bouwde in 1665 het Patriciërshuis waar veel later op die plek museum het Valkhof werd gebouwd. Het huis werd ook wel het huis van Robert Jansen genoemd, hoewel hij enkel de laatste bewoner was.

Ook deze Sweder van den BOETZELAER deelt met mij dezelfde voorouders.

Buitenplaats of huis Oosterhout

In de veertiende eeuw stichtten de heren Van BRONCKHORST kasteel *Notensteyn* dat in 1585 afbrandde en vervolgens weer werd herbouwd.

In 1627 ging het kasteel door vererving naar de familie Van HACFORT Ter Horst 2) 3) en werd het vernoemd naar het dorp Oosterhout. Vanaf die tijd werd het *kasteel Oosterholt* of *Oosterhout* genoemd.

Oosterhout in 1649

De vererving

Johan van BRONCKHORST was getrouwd met Sybilla van HUESSEN, dochter van Henrick van HUESSEN en Wilhelm van RIEMSDIJK, vermeld in 1556, 1572. Zij bewoonden huis Notensteyn.

Door vererving kwam huis Notensteyn bij hun kleindochter Sybilla van BRONCKHORST tot Oosterhout Vrouwe van Blitterswegen, gehuwd met Alphert van HACFORT Heer van Walenburg tot Oosterholt, (*1595). Alphert trouwde, 29 of 30 jaar oud, op 3 en 5-02-1625 met Sybilla.

Vervolgens verdeelde Sybilla van BRONCKHORST in 1659 het land onder haar zonen Floris en Johan van HACFORT. Floris verkreeg huis Oosterhout en Johan bouwde nabij het nieuwe huis Waaijsteyn. Hier heeft de Zonnekoning Lodewijk XIV in 1672 nog gelogeed. Bij een dijkdoorbraak in 1809 verdween Waaijsteyn echter in een diepe kolk, de huidige Waaijsteinkolk.

Caspar Floris van HACFORT tot Oosterholt (*1713-†1797) erfde huis Oosterhout van zijn ongehuwde neef Albert Lodewijk HACFORT (*1694-†1749). Deze Caspar Floris van HACFORT tot Oosterholt huwde in 1755 met Georgia Johanna baronesse van DORTH tot Bussloo.

Haar zuster Maria Cornelia van DORTH (*1760-†1789) gehuwd met Gerardus Wilhelmus Josephus baron van LAMSWEERDE (*1758-†1837), erfde of kocht een deel van het huis Oosterhout.

De zoon van Caspar Floris van HACFORT tot Oosterholt en Georgia Johanna van DORTH, was Olivier Theodorus Petrus Paulus van HACFORT (*? -†1795) en voor de eerste keer gehuwd in 1784 met Theodora SPEYART van Woerden (*1758-†1829).

Deze Theodora SPEYART van Woerden (*1758-†1829) huwde vervolgens in 1798 voor de tweede keer met Marie Gerard Carel van SCHERPENZEEL-HEUSCH.

Hun beider zoon, Theodorus Joannis Maria Hubertus baron SCHERPENZEEL HEUSCH van Dreumel en Oosterhout (*1760-†1795) kwam daardoor in het bezit van huis Oosterhout. Hij was gehuwd met Maria Josepha Rosa Antonetta de KUIJPER (*1819-†1875) en ze woonden in de Nijmeegse Houtstraat.

De oudtante van voornoemde Caspar Floris van HACFORT tot Oosterholt was Gerharda HACFORT en zij was gehuwd met Otto van den SANDE, drost van Adellijk Jufferen-stift, te Hoog-Elten (mijn achterachterneef)

Naast de brand in 1585 had huis Oosterhout ook te maken met verwoestende overstromingen van de Waal. Huis Oosterhout werd in 1809 door het kruierende ijs vrijwel verwoest en op dezelfde plek verrees een nieuw adellijk huis.

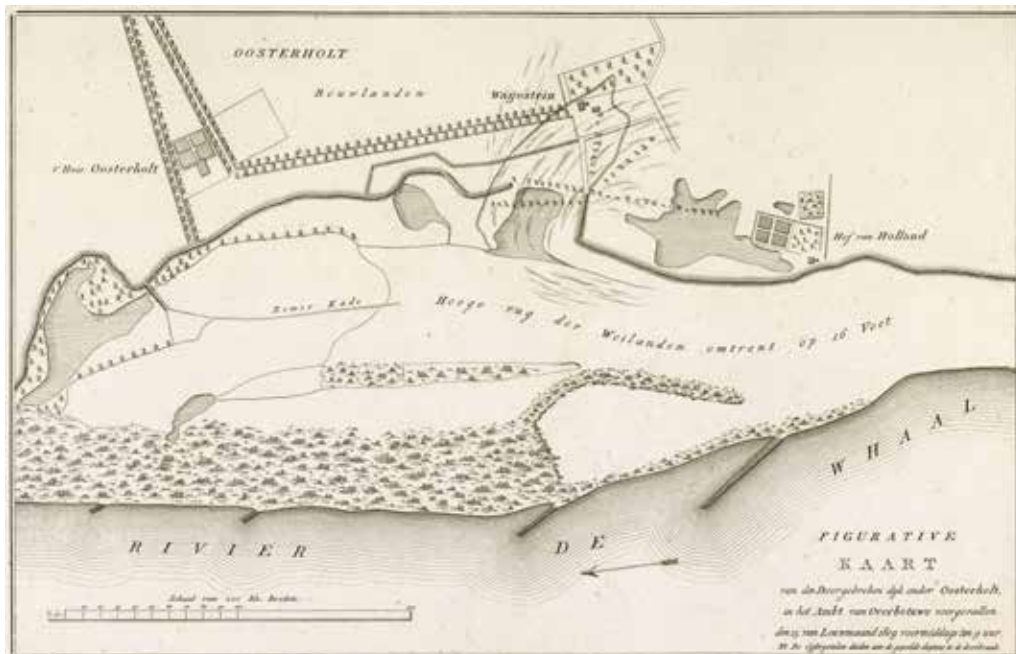
Het huis Oosterhout in een overstroming, 1820

In 1820 was het weer raak. Op 23 januari van dat jaar bezweek de Oosterhoutse dijk op meerdere plaatsen door het kruierend ijs. Tegenover huis Oosterhout brak de oude ringdijk, aangelegd in 1682, door. Er ontstond in 1820 een reusachtig wiel van 25 hectare, waarin het oude wiel van 1682 werd opgenomen. En huis Oosterhout werd toen onherstelbaar beschadigd.

Dertig jaar later zou, iets ten noorden van de oorspronkelijke locatie, een nieuw adellijk huis verrijzen. Want in 1850 bouwde voornoemde Theodorus Joannis Maria Hubertus baron SCHERPENZEEL HEUSCH een nieuw herenhuis en boerderij.

Het verwoeste huis Oosterhout

'Figurative kaart van den Doorgebrokenen dijk onder Oosterholt, in het Ambt van Overbetuwe voorgevallen den 15 van Louwmaand 1809 voormiddag ten 9 uur.'

In 1863 kocht Arnoud Jean de BEAUFORT dat nieuwe huis Oosterhout voor zijn dochter Margaretha Lourentia de BEAUFORT (*1852-†1930). Margaretha trouwde 1875 met Hendrik Johan Herman baron van BOETZELAER (*1850-†1924).

Hun zoon is Mr. Carel Godfried Willem Hendrik (Pim) baron van BOETZELAER (*1892-†1986), in 1923 gehuwd met Ethel Carver LITCHFIELD (*1900-†1976).

En hun zoon is Christiaan Willem (Chris) baron van BOETZELAER (*1943), gehuwd met Midgie. Zij zijn de huidige eigenaars. Ze hebben twee zonen.

Zijn vrouw Midgie heeft in twintig jaar tijd het huis in originele stijl gerestaureerd; een hele klus. Het landgoed omvat naast het grote huis, twee boerderijcomplexen en een jachtopzienerswoning. Het landgoed is tevens de groen-

voorziening van de buurt, mensen komen er wandelen.

Bovengenoemde Margaretha Lourentia de BEAUFORT was de grootmoeder van (Chris) baron van BOETZELAER. Ze stamde uit een Franse Hugenotenfamilie. Ze kreeg het landgoed als bruidsschat van haar vader. Zijn grootouders hebben ook het bos aangelegd in het laatste kwart van de negentiende eeuw. Chris en Midgie van BOETZELAER zijn inmiddels de derde generatie Van BOETZELAERS op het landgoed.

Natuurwaarde Bos-van-de-barones

Het bos van huis Oosterhout is een uniek en inmiddels wereldvermaard stukje natuur. Voormalig Amerikaans vicepresident Al Gore (1993 tot 2001) maakte in zijn boek *The Inconvenient Truth* melding over het Europese koolmezenonderzoek dat hier al tientallen jaren plaatsvindt.

Voor meer informatie:
www.landgoedooosterhout.nl

De Notaris COURBOIS, te Nijmegen, zal op Woensdag den 1sten Julij 1863, des namiddags ten 4 ure, bij J. VAN WOERKOM, in het Geldersch Koffijhuis te Oosterholt, in het openbaar Verkoopen:

HET HUIS OOSTERHOLT

en daarbij gehoorrende GRONDEN, bestaande in water vrije gebouwen, als: HEERENHUIS, KOERTSHUIS, STALLING, SCHUREN en BERG, uitgestrekte TUINEN, WANDELWEGEN, BOUWEN WEILANDEN, BOSSCHEN, beplant met een groot aantal weelderig wassende EIKEN-, LARIKS-, DENNEN- en andere BOOMEN, benevens HAKHOUT, alles tienderij, een en ander gelegen te Oosterholt, nabij de Rivier de Waal, op ongeveer ½ uur afstand van Nijmegen, groot te zamen 51 Bunders 15 Roeden 50 Ellen.

Ingezet en met de hoogen gebracht op f 48,500. Inlichtingen, op franco aanvragen, bij voornoemden Notaris te bekomen, alwaar ook het kadastrale plan der perceelen ter inzage ligt. (8160)

Nieuwe Rotterdamse Courant 24 juni 1863

- 1) Douairière is een adellijke weduwe.
- 2) Hacfort wordt ook als Hackfort geschreven. Maar de schrijfwijze Hacfort is juist.
- 3) In 1557 is Kasteel ter Horst te Loenen op de Veluwe gebouwd door de toenmalige burgemeester van Arnhem Wijnand Hacfort. Wijnand Hacfort is met vrouw en zoon bijgezet in de Eusebius, thans onder de grootsterk grafzerk.

Tekst: Alexander van de Zand
Afbeeldingen: publiek domein

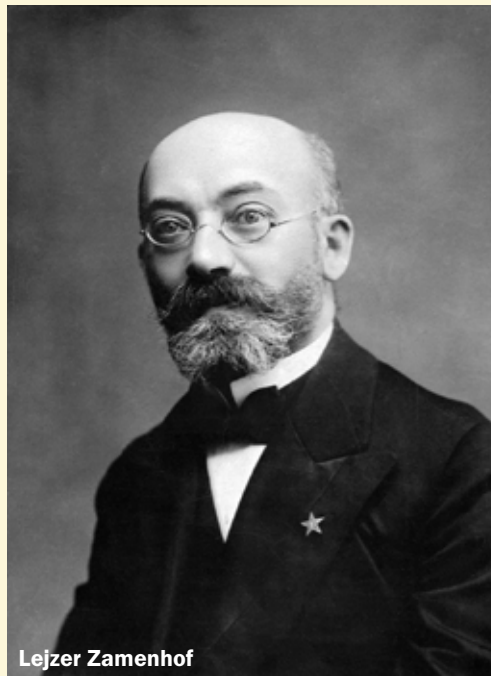
Taalspellen

Week van de poëzie

Naast de traditie om elke dag van het jaar te bestempelen tot *de dag van ...*, zijn er ook speciale maanden en weken met aandacht voor een specifiek onderwerp. Deze maand januari was de week van 25 tot en met 31 gewijd aan poëzie. Poëzie is de verzamelnaam voor alle soorten gedichten. Poesie (Duits) is kort voor het poëziealbum dat langzamerhand werd verdrongen door vrienden-/vriendinnenboekjes. Wie kent ze niet. Hierbij een oud poesie-versje dat velen bekend zal voorkomen: *klein mensje * ik wens je * veel heil en zegen * op al je wegen ...*, met pen geschreven en daarnaast de bekende plakplaatjes van engeltjes op een wolk of prachtige bloemen bestrooid met zilver. Pure nostalgie inmiddels; die vrienden-/vriendinnetjesboekjes eveneens.

De taal van de hoop

Katholieke schoolkinderen uit midden vorige eeuw kregen een geïllustreerd tijdschrift. Dit blad heette *de Engelbewaarder*, uitgegeven door Drukkerij Rooms Katholiek Jongensweeshuis van de fraters van Tilburg. Uiteraard stonden er enkel opvoedkundig verantwoorde artikelen in het schoolblad. Maar nog voordat in 1958

Lejzer Zamenhof

de Engelbewaarder ging hemelen en zo'n beetje werd opgevolgd door *Okki* en *Taptoe* was er de gelegenheid om te corresponderen (brievenschrijven) met penvriendjes of -vriendinnetjes overzee. Meedoend kon je via het kindertijdschrift lid worden van een clubje om Esperanto te leren. Je clubpas was een groen plastic sterretje. Als leden zag je elkaar niet; dit had alles te maken met leerlingen in Nederland, België, Oost- en West-Indië, die heen weer gingen pennen ... Je koos een pseudoniem, een voornaam en/of achternaam uit de Esperanto-woordenlijst die je kreeg. *Papilio* was bijvoorbeeld een mooi woord voor *vliender*. Met je penmaatje schreef je gedeeltelijk in het Esperanto, een enkele keer kwam er een zwart-witfoto mee. De zin van deze interactie werd jaren later duidelijk. De uitvinder van het Esperanto presenteerde de neutrale spreek- en schrijftaal ruim 125 jaar geleden. Het was de Poolse oogarts Lejzer Zamenhof, die duidelijk voor ogen had hoe zijn kunsttaal de mensheid wereldwijd met elkaar kon laten spreken en schrijven: de taal van de hoop. Laat dit nou toch echt gebeurd zijn in het Duitse stadje Herzberg am Harz. Puzzelaars kennen Ido als oplossing bij de omschrijving kunsttaal. Zijn er meer vakjes dan drie beschikbaar, dan zou je kunnen uitkomen op Esperanto. Uiteraard is Ido een jonkie van Esperanto. Intussen hebben enkele Europese poëten zich op het Ido geworpen.

Hierbij enkele strofen van een Duitse Ido-dichteres, met daaronder de vertaling.

Pluveto

Me prizas pluveto, tenere falanta,
mola e dolca, en herb' murmuranta.
Humidajon absorbas la sulo durstoza,
restorante su per drinkajo aquoza.
Perlatra kurteno kovras forajo,
velizas konturi di la pejzajo.
Dispersesas omna kolori.
Acensas humida sulala odori.

(Heidi Neussner/*Galimatiaso*)

Regenbuitje

ik hou van een regenbuitje dat teder valt
zacht en zoet, in ritselend gras.
De dorstige grond drinkt het vocht,
zich verkwikkend aan de waterdrank.
Een parelend gordijn bedekt de einder,
sluiert over de contouren van het land.
Alle kleuren worden uitgestrooid.
Er stijgen vochtige grondgeuren op.

(Vrij vertaald: redactie *de Dukenburger*)

Stapel(ge)dichten

Google dit woord eens. Als je het fenomeen nog niet kent, dan gaat er een nieuwe hobbywereld voor je open. Het werkt heel simpel en het is ook ontzettend niet-nuttig-maar-leuk. Een voorbeeld uit een boekenselectie van zomaar een Twentenaar:

*Ik Jan Klaassen
Uit het land van katoen en heide*

*Ik beken
Ik weet niet wie ik ben*

*Ich bin ein Almeloër ...
De ramp van Enschede*

Stapeldichten is hoe dan ook spelen met taal. Duik in je Ikea-boekenkast, leg een aantal titels bij elkaar en kijk wat de ruggen opleveren aan *gedicht*. Maak er een foto van en snel de digitale weg op naar bijvoorbeeld www.dedukenburger.nl. De meest geslaagde stapeldichten krijgen wellicht ergens een plaatsje. Je kunt de stapeldichten natuurlijk ook voor je zelf houden en ze uitstallen in je eigen *bibliotheek*. Succes gewenst.

Kreupelrijm

Tja, een poëzieweek in januari is natuurlijk niet meer de tijd om te denken aan Sinterklaasgedichten. De Goedheiligman en zijn gevolg zijn opgefrist teruggekeerd naar het sprookjespaleis ergens op het warme Iberische schiereiland. Om toch snel weer aan de slag te gaan voor de editie 2024: cadeautjes, cadeautjes, cadeautjes en de rest. De lootjes bepalen in ons land later wel wie de één is die een kreupel versje voor een ander mag bedenken. Voor wie daar moeite mee heeft, er is één openingszin, waarmee je alle kanten op kunt. Of volledig vastloopt, dat kan namelijk ook. Hier komt-ie: 'Sint heeft heel lang lopen denken, wat hij jou (naam van de gelukkige ontvanger van vers en surprise) hierbij gaat schenken.' In het rijmwerk mogen steken onder water gegeven worden, of juist leuke bijzonderheden aan het adres van de ontvanger verwerkt worden. De ondertekening is altijd Sint en Piet, zodat er nog kan worden geraden naar de ware identiteit van deze twee in familiekring, burencub, sportvereniging of werkomgeving. Deze puur Nederlandse traditie kwam een eeuw geleden pas goed uit de verf. Een tip voor een 5 december-rijmpje: probeer eens een limerick, dichtvorm met rijmschema a-a-b-b-a. Bijvoorbeeld: de kleine meid uit Dukenburg, wordt later vast een goed chirurg, zij nam een schaar en haar speelgoedbeer, sprak betoverend: 'Kijk hoe ik opereer, ik maak van Bruintje een ... (tja wat eindigt er eigenlijk op -urg?) ... dramaturg?' Slecht

voorbeeld, maar wel kreupel. De beer ook, want die moest door moeders worden hersteld met naald en draad, nadat ze de strooien ingewanden van het dier op hun plaats had gepropt. Nog een goed excuus: deze limerick is zelf verzonnen en geen rijmelarij die je vandaag-de-dag op internet voorgebakken kunt vinden.

Stadsdichters

Wie is de stadsdichter (m/v/x/) die dit jaar deze rol op zich mag nemen in Nijmegen? Tot begin dit jaar was deze poëtische rol weggelegd voor Heidi Koren. Zij was drie jaar aaneen in functie en uit die tijd hierbij een gedicht dat uit haar inspiratie vloeide.

Heidi werd voorafgegaan door Wout Waanders (2019-2021), Amal Karam (2017-2019), Frouke Arns (2015-2017), Marijke Hanegraaf (2013-2015), Dennis Gaens (2011-2013), Jaap Robben (2009-2011), Victor Vroomkoning (2006-2008) en Merijn Hilde (2005-2006). Wie meer over hen te weten wil komen: raadpleeg internet of andere media. 2005 was dus het eerste jaar waarin Nijmegen een stadsdichter aanstelde. De stadsdichter (m/v/x/) die in 2024 aantreedt, zal tenminste tot 2025 de bijzondere taak vervullen en wellicht voorbereidingen treffen voor de twintigste verjaardag van deze erebaan.

Hand in hand, kameraden

Toen het heldenlied net geschreven was en meegezongen werd door een ouderwets betrokken leger aan voetbalsupporters, was een kleine jongen diep onder de indruk. Op de tribune in de Kuip in Rotterdam kneep hij zijn vader hard in zijn hand van enthousiasme. Thuisgekomen wist hij die ene rijmregel feilloos aan moeder, opa, oma en zusjes in te koppen: 'Hand in hand, karbonades.'

Nog een ode ... aan Dukenburg

Wie o wie weet van wie de onderstaande poëtische, gezongen strofen zijn en waar ze terug te vinden zijn? Zou het over Dukenburg en het oude landgoed kunnen gaan? Of is het een schets van de slaapstad waarvan lange tijd sprake was? Wie het weet wordt verzocht de antwoorden te sturen naar info@dedukenburger.nl.

Koningin van glas en gewapend beton

Kijk uit dat raam

Wat staat er op het gazon

In de burcht van de hertog

Straten gekleurd door bloed van verveling

Symbool van het feit dat er niets veranderd is

Symbool van de tijd waarin alles hetzelfde is

Terwijl er toen iemand zei dat de tijden veranderden

Alles gebeurt toch nog in de burcht van de hertog

'Knoopje voor knoopje' van Heidi Koren, Gruitberg, Nijmegen

Dukenburg in stukjes

TUNNELNAMEN

De twee versierde viaducten in Dukenburg van kunstenaar Johan Moorman krijgen een naam. Ze worden vernoemd naar twee personen uit de geschiedenis van Dukenburg.

De uit Dukenburgers bestaande werkgroep deed een oproep voor suggesties in een vorig nummer van *de Dukenburger*. Hieruit zijn twee namen gekozen. Het college van B en W heeft ze vastgesteld.

Ridder en vrouw

Lambert Zebars en Johanna van Duyckenborch zijn de personen naar wie de viaducten worden genoemd. De exacte viaductnamen zijn Ridder Lamberttunnel en Vrouwe Johannatunnel. Uit een oorkonde uit 1379 blijkt dat Ridder Lambert Zebars was getrouwd met vrouwe Johanna van Duyckenborch. De vermelding in de oorkonde betekent dat het kasteel De Dukenburg in 1379 al bestond.

Ridder Lamberttunnel is die onder de Van Boetbergweg tussen Malvert en Weezenhof. Vrouwe Johannatunnel is die onder de Nieuwe Dukenburgseweg tussen Zwanenveld en Lankforst.

Tekst: Peter Saras en René van Berlo
Foto: Jacqueline van den Boom

MAAIEN GEOLOGENSTROOK

Omwonenden van de Geologenstrook in Zwanenveld klagen regelmatig bij de gemeente over het materieel met te grote banden dat ingezet wordt bij het onderhoud van dit park.

De bodem blijft dan lang beschadigd door de brede bandensporen. Maandag 15 januari was het weer zover. Langs de oever van de noordelijke vijver van de Geologenstrook waren berken uit de grond getrokken. Diepe en brede sporen in de grond laten de route zien die er is gereden. De grond was nog kletsnat door de vele regen die er wekenlang is gevallen. Dat zal een tijd duren voordat de bodem zich herstelt.

Aan Zwanenveld 10^e straat stond die middag een auto met aanhanger. Op de aanhanger een soort maaier met rupsbanden. Een dergelijk apparaat kom je normaal gespro-

ken tegen op een bouwplaats. De bestuurder van de auto zag mij kijken en foto's maken. Hij vertelde dat hij volgens de *Maaikaart Oevervegetatie* van de gemeente van delen van de oevers van vijvers in Dukenburg het opschot moet verwijderen. Ik heb de kaart gezien maar niet terug kunnen vinden via internet. Ik vraag mij af of het uit de grond trekken van berken valt onder het verwijderen van opschot.

Ik heb een en ander gemeld via de Meld en Herstel-app. De Dar, die namens de gemeente verantwoordelijk is voor het groenonderhoud, belde daarop met de mededeling dat ze contact met het betreffende bedrijf opnemen. Verder heb ik niets meer gehoord, maar laten we als omwonenden dergelijke situaties blijven melden.

Tekst en foto's: Gon van der Werff

PROGRAMMA BIBLIOTHEEK ZWANENVELD

Digitaal Café

Iedere woensdag van 10.00 tot 12.00 uur

Een digitale foto sturen naar je kleinkinderen? Bibliotheekboeken verlengen via je telefoon? Of een app downloaden op je tablet? Dit kan nog best lastig zijn. Loop eens binnen bij ons Digitaal Café, hier kun je terecht voor advies over allerlei zaken op digitaal gebied. Vrijwilligers zijn aanwezig om je te helpen en je vragen te beantwoorden. Wel even je eigen tablet, smartphone of laptop meenemen. Je hoeft je niet aan te melden voor het Digitaal Café, maar kunt gewoon binnenlopen.

Informatiepunt digitale overheid

Iedere woensdag van 10.00 tot 12.00 uur

Heb je vragen over de digitale overheid? Steeds vaker moet je zaken online regelen via websites van de overheid. Zoals je rijbewijs verlengen, een nieuw paspoort aanvragen, verkeersboetes betalen en een uitkering aanvragen. Je kunt met al je vragen terecht bij het gratis informatiepunt in de bibliotheek. We helpen jou graag verder, of we verwijzen je door naar de juiste organisatie. Je bent welkom zonder afspraak en je hoeft geen lid te zijn van de bibliotheek.

OV-inloopspreekuur

Dinsdag 20 februari van 10.30 tot 12.00 uur

Heb je vragen over reizen met het openbaar vervoer? Kom dan naar het OV-inloopspreekuur in Bibliotheek Zwanenveld.

Reizen met het openbaar vervoer is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Maar met hulp van ervaringsdeskundigen blijkt het makkelijker dan gedacht. Ervaren OV-ambassadeurs geven je tijdens het OV-inloopspreekuur uitleg, advies en tips over het reizen met trein of bus. Het OV-inloop-

spreekuur vindt iedere derde dinsdag van de maand plaats in Bibliotheek Zwanenveld.

Vakantieworkshop Happy Stones

Woensdag 14 februari van 14.00 - 16.00 uur

Heb je wel eens gehoord van *happy stones*? Dat zijn mooi beschilderde stenen die op allerlei plekken verstoppt worden, die je verstoppt om iemand anders blij te maken.

Op woensdag 14 februari kun je in bibliotheek Zwanenveld zelf een happy stone maken.

Kies een karakter uit je lievelingsboek en teken deze met speciale schilderstiften op een steen. Neem je lievelingsboek mee naar de bieb. Misschien ben je gek op Harry Potter en teken je Dobby. Of hou je van Pippi Langkous en teken je Pippi of haar paard. Geen lievelingsboek in huis? In de bieb hebben we uiteraard genoeg boeken om inspiratie op te doen.

Deze workshop wordt georganiseerd in samenwerking met het Creatief Centrum Gelderland Zuid (CCNZ)

Voorleespret voor peuters:

Kikker en zijn vriendjes

Woensdag 28 februari om 10.30 uur

Iedere maand is er voorleespret voor peuters in de bieb. Ken jij Kikker en zijn vriendjes al? Haas die heel veel weet, Varkentje die zulke lekkere taarten bakt, Rat die altijd een oplossing weet, Eend die het liefst altijd bij Kikker wil zijn en Beertje die door Kikker wordt gevonden en bij hem mag wonen. Kom luisteren naar een verhaal over Kikker en doe daarna mee aan een leuke peuteractiviteit. Aanmelden gewenst via obgz.op-shop.nl

Tekst: Petra Kooistra, bibliotheek

Foto: René van Berlo

RAADSLID

Het nieuwe gemeenteraadslid Erik Verschuren start een spreekuur waar burgers langs kunnen komen. De eerste gelegenheid is op 21 februari.

Verschuren schrijft: 'Op 20 december ben ik begonnen als raadslid in Nijmegen voor D66. Ik vind het belangrijk de afstand tussen politiek en burger te verkleinen. Daarom ga ik vanaf begin 2024 een maandelijks spreekuur houden op twee plekken in de stad.'

'In het raadswork is het veel stukken lezen en overleggen in het stadhuis, maar uiteindelijk draait het voor mij om de verhalen van de mensen in de stad. Als huisarts weet ik hoe belangrijk het is voor mensen om gehoord te worden en hoe inspirerend persoonlijke verhalen zijn. Juist de verhalen buiten je persoonlijke bubbel. De verhalen van de mensen in de stad helpen mij om mijn werk als volksvertegenwoordiger goed te doen. Bovendien biedt dit spreekuur een mooie kans voor mensen om laagdrempelig de politiek te bereiken.'

'Dit spreekuur is zonder afspraak en mag gaan over alles waar de gemeente een rol in heeft. Op de derde woensdag van de maand tussen 10.00 en 11.00 uur ben ik op een van de twee locaties te vinden: in de even maanden in het Wijkcentrum Dukenburg in Meijhorst en de oneven maanden in de Bibliotheek Mariënborg in het centrum. Ik begin op 21 februari 2024 in Dukenburg. Mensen kunnen zonder afspraak vrijblijvend langskomen om kennis te maken en hun verhaal te delen.'

Tekst: Erik Verschuren

Foto: gemeente Nijmegen

ALZHEIMER CAFÉ

Logopedie

Woensdag 28 februari 2024

Mijn partner/ouder stottert toch niet? Dat kan kloppen, maar in het mond/keelgebied kan meer misgaan bij mensen met dementie. Eten en slikken worden soms lastig, spreken wordt moeilijker omdat woorden niet meer begrepen worden en lezen levert problemen op. Over deze en andere zaken gaan we in gesprek met logopediste Berber Broeders en zij geeft praktische tips voor thuis.

Veiligheid en vrijheid

Woensdag 27 maart 2024

Soms kan iemand niet goed meer inschatten wat nog wel kan en wat je misschien beter kunt laten. Fietsen als je duizelig bent of de weg niet meer terug kunnen vinden, autorijden terwijl je situaties niet meer kunt inschatten, koken en vergeten dat je aan het koken bent. Hoe kun je mensen verleiden om anders met de situatie om te gaan en anders te benaderen? Over deze en andere zaken gaan we met Dorry Stuij, innovatiecoach in gesprek.

Mentorschap en bewindvoering

Woensdag 24 april 2024

Voor iemand met dementie wordt het moeilijk om beslissingen te nemen. Door de dementie kan iemand de gevolgen van een beslissing over bijvoorbeeld geldzaken of een medische behandeling niet meer goed overzien. Beslissingen moeten dan worden overgelaten aan iemand anders. Maar hoe regel je dat? De gastspreker gaat uitleggen wat het verschil is tussen een bewindvoerder, een mentor en een curator. Daarnaast zal zij ingaan op het nut van een levenstestament. Natuurlijk is er gelegenheid vragen te stellen.

De avonden beginnen om half acht, maar vanaf zeven uur staan koffie en thee al klaar. U bent van harte welkom, toegang is gratis. De bijeenkomsten vinden plaats in Wijkcentrum Dukenburg, Meijhorst 70-39.

Tekst: Ashley Laurentzen,
werkgroep Alzheimercafé Dukenburg

MUZIKANTEN GEZOCHT

Heb je nog ergens een blaasinstrument in de kast of op zolder? Heb je wel eens teruggedacht aan de tijd dat je een instrument bespeelde?

Of heb je gearzeld om de draad weer op te pakken? Hoe fijn het was om deel uit te maken van een muziekgroepje of een harmonieorkest? Lees dan verder.

De Canisius Concertband is op zoek naar nieuwe muzikanten in alle soorten en maten. We zijn een harmonieorkest en spelen een gemêleerd programma. Naast traditi-

onele harmoniewerken bijvoorbeeld ook filmmelodieën, volksmuziek en swingende stukken.

Wat we belangrijk vinden is het plezier om samen muziek te maken. We repeteren op dinsdagavond in wijkcentrum de Brack, Leuvenbroek 12-00. Kom gerust eens kijken. Ga ook eens naar onze website: www.canisiusconcertband.nl. Een telefoontje naar de voorzitter kan ook (06 27 28 38 60).

Tekst: MarieHelene Potters
Foto: Canisius Concertband

STEENTJES-RUILBIBLIOTHEEK

Azra en Batu, twee kinderen uit Tolhuis beschilderen happy stones.

De broer en zus zijn gek op dieren. Daarom is dit vaak het onderwerp op hun stenen. Ze gaan vaak naar een boerderij waar ze hun inspiratie opdoen om de stenen te beschilderen.

Aan Meijhorst 29-25 staat hun stenen huisje waar je een beschilderde steen kan ruilen,

eentje zomaar meenemen of een beschilderde kan achterlaten.

Happy stones zijn stenen met mooie en leuke schilderijen die de maker ergens neerlegt. Het leuke is dat de vinder de steen ook weer ergens anders kan neerleggen zodat er iemand anders blij mee gemaakt kan worden en de steen zo verder zwerft.

Tekst en foto's: Arthur de Jonge

CURSUSSEN WERKBERIJF IN KETELHUIS

Mensen uit Nijmegen en omgeving die nieuw of ander werk zoeken kunnen soms gebruik maken van het cursusaanbod van het Werkbedrijf Rijk van Nijmegen.

Deze cursussen werden tot nu toe gegeven in het pand van het werkbedrijf aan de Boekweitweg. Dat ligt aan de overkant van het Maas-Waalkanaal. Maar wegens een verbouwing kan dat tijdelijk niet. Cursisten kunnen nu terecht in het Ketelhuis in Aldenhof.

Telefonisch werd ons medegedeeld dat het verblijf in Dukenburg naar verwachting tot na de zomervakantie duurt. Pierre Sophie, voorzitter van het Wijkplatform Aldenhof, deelde mee dat ondertussen de zoektocht doorgaat, samen met eigenaar woningcorporatie Talis, naar een andere bestemming van het gebouw. De bedoeling is nog steeds dat het Ketelhuis in de toekomst ook voor de wijkbewoners van Aldenhof een functie krijgt.

Tekst en foto: Toine van Bergen

SCHAATSEN OP DE VENNEN

Veel mensen smachtten ernaar: schaatsen op natuurijs. Begin dit jaar was het zover. Op de Overasseltse en Hatertse Vennen schaatsten jong en oud op de dichtgevroren

vijvers, zoals hier op zaterdag 20 januari. Het leek een winter van vroeger.

Tekst: René van Berlo. Foto: Arthur de Jonge

HSN

Iedereen is welkom, jong en oud

Heeft u behoefte om mensen met een hindostaanse of andere achtergrond te ontmoeten in een gezellige omgeving? Kom dan naar onze bijeenkomsten voor ontmoeting, herkenning, gesprek, informatie, gezellig samen zijn en samen iets doen onder het genot van een hapje en drankje. Iedereen is welkom, jong en oud.

Ons programma bevat onder meer:

- Voorlichtingen: gezonde leefstijl en beweging/informatie mantelzorg en dergelijke.
- Spelletjes: bingo, sjoelen, kaarten en bordspellen.
- Vieringen feestdagen: onder andere Holi, Divali, Pasen, Kerst.
- Workshops: koken/knutselen/schilderen/tekenen/bloemschikken.
- Lezingen.
- Zingen.
- Muziek.
- Busreis onder andere Milan Zuiderpark.
- Wandeling 20 weken-plan.

In Wijkcentrum Dukenburg, Meijhorst 70-39, grote zaal 0.12

Een keer in de maand op vrijdag van 13.00 tot 16.00 uur. Entree 3 euro.

HSN zorgt voor koffie en thee. In de pauze zijn nasi, bami, sauto, roti, kip of vegetarisch en diverse belegde broodjes verkrijgbaar.

Wilt u zelf iets maken en meenemen voor de groep, geef dit dan op tijd door aan één van de contactpersonen.

U bent van harte welkom op:

- 16 februari.
- 15 maart.
- 12 april.
- 10 mei.
- 14 juni 2024.

HSN organisatieleden zijn: Mala Rathipal, Lientje Dindayal en Usha Ganesh (voorzitter).

Contactpersonen:

Usha Ganesh, telefoon 06 54 62 81 21, e-mail: u.malhoe@outlook.com.

Lientje Dindayal 06 48 82 09 73.

Tekst: Usha Ganesh

LUIERCONTAINER ALLÉÉN NOG OPENEN MET AFVALPAS

Sinds 1 maart 2023 kunnen bewoners van Nijmegen gratis luiers en incontinentiemateriaal scheiden. Volle luiers en incontinentiemateriaal brengen bewoners naar een luiertank in de buurt.

Vanaf 1 februari 2024 kunnen bewoners de luiertank alléén nog openen met hun afvalpas. Dit is de dezelfde pas als die bewoners gebruiken bij een bezoek aan de milieustraat. Voor het openen van de luiertank met afvalpas vragen bewoners eerst digitaal toegang via www.dar.nl/luiers.

Luierzakken

Voor het scheiden van luiers en incontinentiemateriaal gebruiken inwoners luierzakken. Deze gratis zakken kunnen zij op verschillende locaties halen. Bijvoorbeeld bij huisartspraktijken en apotheken. In de luierzakken mogen gebruikte luiers van baby's en kinderen en gebruikt incontinentiemateriaal. Twijfel of iets wel of niet in de luierzak mag? Dit is te vinden op www.dar.nl/luiers of in de afvalwegwijzer in de Dar-app.

Volle luierzakken brengen inwoners naar een luiertank. Deze staan op verschillende plekken in de gemeente Nijmegen.

Bewoner opent met afvalpas luiertank

Hier zijn eind januari 2024 nog extra luiertanks bijgekomen. Inwoners bepalen zelf wanneer ze een volle luierzak naar de luiertank brengen.

Vraag digitaal toegang via www.dar.nl/luiers. Afvalpas verloren, kapot of gestolen? Vraag er een aan via www.dar.nl/afvalpas.

Meer weten over het scheiden van luiers en incontinentiemateriaal? Weten waar de luiertanks staan of waar de luierzakken verkrijgbaar zijn? Dit en meer vinden bewoners op www.dar.nl/luiers

Michelle Stuiver, Dar, Foto: Dar

RIJSTAFEL EN WINTERLUNCH

Vlak voor de kerst, op woensdag 20 december, organiseerde Stip Dukenburg in nauwe samenwerking met de Vincentius Vereniging een kerstdiner in het wijkcentrum. Vijftig bewoners hebben die avond genoten van een heerlijke rijsttafel. De avond werd afgesloten met een verrassingsloterij.

Op zondagmiddag 14 januari mochten de vrijwilligers van het project Elkaar Ontmoeten ruim veertig wijkbewoners in het wijkcentrum ontvangen. Er werd in de vorm van een stampottenbuffet een winterlunch aangeboden.

Steeds vaker wordt er dus gebruik gemaakt van de professionele keuken in het wijkcentrum. De wijkbewoners die behoefte hebben aan wat meer contact hebben op deze manier een gezellige bijeenkomst, waaruit vaak weer nieuwe contacten ontstaan.

Tekst: Harm Jan van der Veen

Foto's: Linda van Aken en Harm Jan van der Veen

20 december

14 januari

SING ALONG KINDERMIDDAG IN DE ONTMOETINGSKERK

Ieder kind dat graag zingt is van harte welkom op zondag 25 februari in de Ontmoetingskerk in Nijmegen.

Dit belooft een muzikale middag te worden met verschillende kinderkoren die van zich laten horen. Er is een muziekquiz waar iedereen aan mee kan doen. We zingen samen kinderliedjes (denkend aan K3, Kinderen voor kinderen, Annie M.G. Schmidt). Er is een gastoptreden en we leren een nieuw lied. Kortom, een gezellige middag waar veel gezongen wordt.

We starten om 14.00 uur en de toegang is gratis. Info: singalongmiddag@gmail.com.

Tekst en foto: Ontmoetingskerk

GESNEUVELDE BOOM

Her en der sneuvelen bomen door het knagen van bevers.

Al enkele jaren wonen bevers in Dukenburg. Ze graven hun holen langs vijvers en sloten. Op verschillende plekken is te zien dat ze ook hout nodig hebben voor hun dammen. Dat was onlangs goed te zien in het zuidelijke deel van de Geologenstrook in Zwanenveld. De linkerfoto is door Toine van Bergen gemaakt op 11 januari. Tien da-

gen later kwam Anja Strik op dezelfde plek. De boom was verdwenen, alleen het onderste deel was nog te zien (foto's midden). De gesneuvelde boom was in 2016 op de Boomfeestdag geplant door personeel en leerlingen van de Prins Mauritschool.

Ook Joke van der Peijl zag het. Ze stuurde op 23 januari een foto (rechts) en meldde: 'Eergisteren stond de treurwilg nog op zijn, als een zandloper afgeknaagde, stam. Gisteren lag hij

om. Vandaag zijn de meeste takken door de (over-) ijverige groenbeheerders aan de andere kant van het pad gelegd, ongetwijfeld klaar voor afvoer. Zou de bever zijn eiwitrijke jonge twijgen nog kunnen vinden of moet hij weer een nieuwe boom omknagen?'

Tekst: René van Berlo

Foto's: Toine van Bergen, Anja Strik en Joke van der Peijl

BEWONERS NDW21

Net voor de kerstdagen kregen de eerste bewoners van de nieuwbouw aan de Nieuwe Dukenburgseweg de sleutels van hun nieuwe woningen.

Het waren bewoners van het gebouw *Rumba* van woningcorporatie Woonwaarts en van gebouw *Tango* van woningcorporatie Talis.

Eerste woongebouwen

Na zes maanden bouwtijd zijn dit de eerste opleveringen. In deze nieuwe stadsbuurt komen zeven woongebouwen met bijna 500 appartementen. Deze gebouwen hebben woningen met een oppervlakte van 20 m² (studio's), 40 m² (tweekamer-) en 60 m² (driekamerappartementen).

Tango heeft 17 tweekamerappartementen, 23 driekamerappartementen (sociale huur) en 15 driekamerappartementen (middeldure huur).

Komend halfjaar worden de andere vijf gebouwen opgeleverd. Naast zes gebouwen met huurwoningen van Portaal, Talis en Woonwaarts komt er ook een gebouw met 79 studio's voor studenten.

Doelgroepen

Deze woningen zijn vooral bedoeld voor jongeren, studenten en mensen die met spoed een huis zoeken. Ze komen in een woning waarin de muren geschilderd zijn en er ligt al vloerbedekking. De bewoners hebben in gesprekken vooraf hun motivatie om hier te wonen samen met anderen moeten uitleggen. Samenleven en iets betekenen voor je buurvrouw/-man en de buurt is een pre. Daarom komt er bij de ingang van de buurt HEEM. Het gebouw HEEM is een creatieve en natuurlijke broedplaats waar ontmoeting en verbinding centraal staan.

Tekst: Peter Saras. Foto: Talis

VEEL DAKLEKKAGES NA DAKVERNIEUWING

Vochtlekkage is bij hoekhuizen vaak aan de buitenkant te zien

In 2021 en 2022 zijn bij de laagbouwwoningen binnen de rondweg in Meijhorst de daken vernieuwd. De zolders moesten compleet leeg gemaakt worden en de oude daken gingen er helemaal af om een compleet nieuw dak terug te kunnen plaatsen. Dit nieuwe dak met heel goede binnenisolatie was voor de huurders merkbaar door minder gasverbruik.

Nu, wat langer na de werkzaamheden, melden diverse mensen dat het (vooral) bij de schoorstenen lekt. Bij sommigen zichtbaar en voelbaar aan de muren door onder andere verkleuring. Bij anderen moesten er plastic badjes of teiltjes geplaatst worden, omdat het druppelde of met een constant straaltje omlaag kwam. Bij weer anderen waren de isolatie en binnenbekleding aangetast door

Het lood bij de schoorsteen is mogelijk een van de oorzaken

het vocht. De heel dik aangebrachte isolatie verbloemt een en ander, omdat hier veel water in opgezogen kan worden.

Klachten

Bij de eerste melding die *de Dukenburger* ontving telden we 22 bewoners met klachten. Al snel volgden er meer. De huurdersvereniging Accio verzoekt huurders en huizenbezitters van de laagbouwoningen in Meijhorst te controleren of er daklekkage is en dit bij woningcorporatie Talis te melden.

Reactie Talis

Van Talis kregen we de volgende reactie: 'Onze partners hebben gekeken naar de lekkages. We willen graag vooropstellen dat we het een vervelende situatie vinden waar een oplossing voor moet komen. Daarom deden we onderzoek naar het probleem. Daaruit blijkt dat het probleem echt rondom de schoorsteen zit. En bijvoorbeeld niet te maken heeft met de nieuwe onderdelen die zijn geplaatst. Zo laat de inspectie zien dat de dakisolatie droog is bij de bezochte huizen. Voor de lekkage kunnen meerdere oorzaken zijn. Daarom zoeken we nu hoe het in dit geval is veroorzaakt. Op basis van de uitkomsten kijken we hoe en wat we kunnen doen. Dit heeft nog even tijd nodig helaas. Natuurlijk brengen we de bewoners op de hoogte als er meer duidelijk is.'

Wordt vervolgd.

Tekst en foto's: Peter Saras

KOM BUURTEN IN DE ONTMOETINGSKERK!

Woensdagmorgen staat in de Ontmoetingskerk vanaf 10.00 uur koffie en thee klaar en is er van 12.00 tot 13.30 uur bovendien goedgevulde soep en brood.

Aandacht voor verlies en rouw

Een mens kan op vele manieren verlies lijden. Misschien heb je behoefte aan een luisterend oor. Misschien wil je je verhaal met anderen delen. Bij de ontmoetingsplekken voor Verlies & Rouw bieden vrijwilligers jou een plek waar dit kan. Deze open inloop is in de Ontmoetingskerk op donderdag 29 februari van 10.00 tot 11.30 uur. Voor data op andere locaties zie www.huisvancompassienijmegen.nl en www.wijkfabriek.nl.

Rouwverwerkingsgroep

In het voorjaar start in de Ontmoetingskerk weer een rouwverwerkingsgroep. Zes bijeenkomsten om stil te staan bij het verlies van een dierbare met gedichten, muziek en gesprek.

Begeleiding en meer info: Joska van der Meer, Joska.vandermeer@ontmoetingskerk.net, of Marije Klijsma, marije.klijsma@pkn-nijmegen.nl.

Samen rouwen voor jongeren

Heb jij iemand verloren en wil je met anderen stilstaan bij je verdriet en je vragen? Laat het ons weten, dan starten we een nieuw jongerenrouwgroepje in de Ontmoetingskerk. We praten, tekenen en luisteren naar muziek. Begeleiding: Sonja van der Kamp en Joska van der Meer, joska.vandermeer@ontmoetingskerk.net.

Herberg voor de ziel

Laat je onderdompelen in een meditatie moment waarin je even alles los kunt laten en tot rust kunt komen in jezelf. Met mooie muziek en inspirerende teksten uit diverse religies en achtergronden. We nodigen je heel graag uit om hiervan te genieten en weer opgefrist – vreugdevol – aan de volgende dag te beginnen.

19.30 uur: welkom met koffie en thee,
19.45 uur: bezinningsmoment,
20.30 uur: koffie en thee,
21.00 uur einde.

Donderdag 15 februari, 14 maart, 25 april, 23 mei, 20 juni. Meer info: herbergvoordeziel@outlook.com.

Tree of connection

In een tijd waarin vrede ver te zoeken is, is het mooi als je kunt werken aan verbinding. Een Oekraïense en een Nederlandse kunstenaar begonnen samen met vele anderen te borduren aan een grote boom, een *tree of connection* (verbindingsboom). Het mooie is dat iedereen mee kan doen en je ook niet elkaars taal heel goed hoeft te verstaan. Ieder voegt een stukje eigen creativiteit toe. In een aantal mooie gezellige borduursessies is er in de Ontmoetingskerk meegewerkt aan een Nijmeegse boom. We borduren verder op vrijdag 9 februari van 13.30 tot 16.00 uur. Je kunt ook aansluiten als er ergens geborduurd wordt. Dat staat in een nieuwsbrief (aankomen via carolamokveld@gmail.com). Voor meer info of vragen om een borduursessie op jouw locatie te laten komen: Dorien van Voorden, dorienvanvoorden2@gmail.com.

Tekst: Joska van der Meer

Illustraties: collectie Ontmoetingskerk

Duukjes

Duukjes zijn gratis, niet-commerciële advertenties voor lezers van de *Dukenburger*. Ook een advertentie plaatsen? Mail naar info@dedukenburger.nl.

Wereldwinkel

De Wereldwinkel startte jaren geleden in Dukenburg. Bij het vernieuwen van het winkelaanbod in Meijhorst verhuisde de inspirerende kiosk naar een echte winkel in de stad. Dat is intussen vijf jaar geleden. Dit wordt feestelijk herdacht in maart. Noteer de datum voor een bezoekje: zaterdag 16 maart aan de Lange Hezelstraat.

C.S.V. zoekt vrijwilligers

Heb je altijd al eens achter de bar willen staan, steek je graag de handen uit de mouwen en kom je graag in contact met andere mensen? Dan is Voetbalvereniging Oranje Blauw op zoek naar jou! C.S.V. Oranje Blauw is een kleine, maar groeiende voetbalvereniging aan de Staddijk in Dukenburg en is op zoek naar diverse vrijwilligers om de vereniging te ondersteunen. 'We zoeken vooral vrijwilligers die op de zaterdag (11-14 uur of 14-17 uur) bardienst willen komen draaien. Vind je het leuk om mensen gastvrij te ontvangen in ons clubhuis en een actieve bijdrage te leveren aan onze mooie vereniging, dan nodigen we je van harte uit voor een gesprek!' Een vrijwilligersvergoeding is in overleg mogelijk. 'Heb je geen ambitie voor het draaien van bardinsten, maar vind je het wel leuk om op een andere manier een actieve bijdrage te leveren aan de club: zoals het fluiten van wedstrijden, materiaalbeheer, vernieuwen en onderhouden van de website, ondersteunen van de terreincommissie? Dan gaan we graag met je in gesprek!' Interesse: stuur je informatie en eventuele vragen naar secretaris@oranjeblauw.com.

CURSUS MENTAL HEALTH FIRST AID

Eerste hulp bij psychische problemen start in Wijchen

Voor mensen die willen leren hoe te handelen bij mensen met beginnende psychische problemen of mensen die in een crisis verkeren organiseert Persona Connect de cursus *Mental Health First Aid*.

Tijdens de kosteloze cursus krijgen vrijwilligers, professionals en inwoners uit regio Gelderland-Zuid met weinig of geen kennis van de GGZ (geestelijke gezondheidszorg) handvatten hoe te handelen in bepaalde situaties.

Gesprek leren aangaan

Iedereen komt wel eens in aanraking met iemand met psychische problemen. Dat kan bijvoorbeeld een geliefde, vriend of familielid zijn die steeds somberder wordt. Of een buurvrouw, leerling of collega met een paniekaanval. Leren om het gesprek met deze mensen aan te gaan is belangrijk om de problemen niet erger te laten worden.

De cursus Mental Health First Aid (MHFA) vergroot de kennis over psychische aandoeningen en leert deelnemers situaties beter inschatten. Er worden vaardigheden ontwikkeld om te kunnen handelen, zowel bij mensen met beginnende psychische problemen als bij mensen die in een crisis verkeren. Daarnaast wordt er informatie verstrekt

over veelvoorkomende psychische aandoeningen (depressie, angst, middelengebruik, psychose).

Quote van een deelnemer: 'Door de cursus heb ik meer inzicht en begrip voor de psychische klachten van mensen en weet nu hoe te handelen om ze te kunnen helpen. Een echte aanrader deze cursus te volgen!'

First Responder

Bij volledige deelname en een behaalde afsluitende toets, ontvangen deelnemers een certificaat *First Responder MHFA*, met een geldigheidsduur van drie jaar (na drie jaar heeft men de mogelijkheid voor een korte herhaal cursus om gecertificeerd te blijven). De cursus wordt gegeven door MHFA-gecertificeerde trainers en er kunnen maximaal vijftien personen deelnemen.

Vier bijeenkomsten

De cursus bestaat uit vier bijeenkomsten van drie uur in Wijchen. De cursusdata zijn: 29 februari, 28 maart, 11 en 18 april 2024 van 13.30 tot 16.00 uur. Geïnteresseerden kunnen zich aanmelden via telefoonnummer (026) 312 44 83 of e-mail: preventie@propersona.nl.

Tekst en foto: Persona Connect

GEBEURT ER NOG WAT IN WEEZENHOF?

Zonnepark Teersche Sluispolder

Toch wel. Zo maakte de Belangenvereniging Weezenhof in december 2023 de stand van zaken op rond de nieuwbouw van het winkelcentrum in de wijk.

Men blijft van mening dat ‘de gemeente Nijmegen in strijd heeft gehandeld met algemene beginselen van behoorlijk bestuur door niet openlijk en uitdrukkelijk ook andere eventuele gegadigden als projectontwikkelaar toe te laten.’ Omdat de gemeente ‘eenzijdig en zonder enige openheid’ met Dornick B.V. in zee is gegaan, was van meet af aan duidelijk dat er geen ruimte zou zijn voor overleg met de wijkbewoners. Daar komt nog bij dat men zich stoort aan het feit dat de gemeente al bezig lijkt te zijn geweest met de verkoop van percelen op de locatie van het winkelcentrum aan Dornick, terwijl het bestemmingsplan nog niet eens is goedgekeurd. Het blijkt nog niet zo eenvoudig om tegen

deze gang van zaken in het geweer te komen. Onderzoek heeft uitgewezen dat de belangenvereniging, op basis van een vergelijkbare zaak in Didam, zeker een punt heeft. Anders dan in Didam het geval is, wil de belangenvereniging zelf geen project ontwikkelen en uitvoeren, maar alleen een aantal wijzigingen bewerkstelligen. Daarom lijkt een gang naar de rechter, behalve mogelijk hoge kosten, weinig op te gaan leveren. Het meeste heil lijkt nog te verwachten van de bij de Raad van State aangespannen beroepsprocedure. Ook daar malen de ambtelijke molens langzaam, zodat wij nog even verstoken zullen blijven van dat nieuwe winkelcentrum – nou ja, een grotere Lidl met daarop vijf tot maar liefst twaalf woonlagen.

Zonnepark in Heumen

Meer perspectief bood de bijeenkomst van het Bewonersplatform Weezenhof op 27 november. Toen gaven Frans Lenting, namens het in de energietransitie gespecialiseerde bedrijf

GroenLeven, en Piet van Kasteren, medeoprichter van de Energiecoöperatie Heumen, een toelichting op de plannen van de coöperatie. Die is opgericht om te kunnen bijdragen aan het terugdringen en liefst stoppen van de opwarming van de aarde. Omdat op dit moment het opwekken van zon- en windenergie de beste opties zijn om dat doel te bereiken, is het plan om in 2024 het eerste zonnepark in Heumen – Zonnepark Teersche Sluispolder – op te leveren. Dat zal voor 50 procent eigendom zijn van de Energiecoöperatie Heumen. Niet alleen bewoners van Heumen, maar ook die van Nijmegen, wordt de mogelijkheid geboden om in het zonnepark te investeren door aandelen te kopen. Piet van Kasteren benadrukte overigens dat financieel gewin niet de doelstelling is van de Energiecoöperatie Heumen; het gaat om groene energieopwekking in het belang van de aarde. Hij bevestigde dat er in de toekomst wellicht ook windmolens langs de A73 zullen worden geplaatst. De voorlichting die de heren Lenting en Van Kasteren bij het bewonersplatform gaven krijgt binnen afzienbare tijd een vervolg in wijkbrede bijeenkomsten in Weezenhof en Hatert.

Energietransitie

Tijdens de rondvraag bleek dat natuurlijk ook in Nijmegen intussen de nodige stappen zijn gezet op het gebied van de energietransitie. In het Steunpunt Energietransitie Nijmegen zijn verschillende wijken en buurten vertegenwoordigd die actief zijn op het gebied van energietransitie, energiebesparing, duurzaamheid, gezamenlijke inkoopacties, et cetera. Het steunpunt deelt kennis en stimuleert en ondersteunt energieprojecten. Het organiseert ook klimaatborrels, zoals enige tijd geleden in Meijhorst, over het warmtenet.

Op verzoek van het bewonersplatform zal een bestuurslid van het Steunpunt Energietransitie Nijmegen een voorlichting voorbereiden over het steunpunt en over de energieontwikkelingen die gaande zijn in de gemeente Nijmegen. Deze voorlichting zal plaatsvinden tijdens de eerstvolgende bijeenkomst van het Bewonersplatform Weezenhof, op maandag 19 februari aanstaande in de Prins Clauschool aan de 81ste straat. Iedereen is van harte welkom.

Tekst: Jaap van der Bent

Foto: Energiecoöperatie Heumen

Krokusvakantie in museum De Bastei

Museum De Bastei staat weer bol van de activiteiten deze voorjaarsvakantie! Kom deze vakantie naar museum De Bastei en dompel je onder in een wereld vol avontuur, geschiedenis en bijzondere beesten.

Vang een dier op papier | 12, 15 en 17 februari

Een tekenworkshop waarbij je niet mag kijken wat je tekent..

Dierenverhalen | 18 februari

Verhalenverteller Paul Groos vertelt grappige en verrassende dierenverhalen.

De Waal Over | doorlopend

Bezoek tijdens de kerstvakantie de expositie De Waal Over. In deze tijdelijke tentoonstelling ontdek je de oversteekgeschiedenis van Nijmegen, van boomstamkano's tot schipbruggen. Ervaar de stroming, ontdek hoe een gierpont werkt en onderzoek de werking van de iconische bruggen van Nijmegen. In het Atelier van het museum kun je ook zelf aan de slag met bootje vouwen en bruggen bouwen. Blijft jouw brug stevig staan?

Museumcafé

Warm jezelf na je museumbezoek lekker op in het museumcafé, met een kop soep, warme chocolademelk of portie poffertjes! Durf jij de glazen erker op te gaan voor een nóg beter uitzicht over de rivier?

De Bastei is gevestigd aan de Waalkade 83 in Nijmegen, ingang via het entreegebouw aan de Lange Baan 4, telefoon 024 - 3297070. De entree bedraagt € 12,50 voor volwassenen en € 7,50 voor kinderen.

De Bastei is dagelijks geopend van 10.00 tot 17.00 uur.

Voor meer informatie: www.debastei.nl.

HSN O.L.V. USHA GANESH ORGANISEERT

MASTANA KHELARIE UIT SURINAME
NA UITVERKOCHT SHOW IN PARAMARIBO & NICKERIE NU
3 SHOW IN NEDERLAND MIS HET NIET !!!!!!!

PRESENTS NEW NATAK

*Damadiva sexy
Aur Saswa Flexi*

ZATERDAG 2 MAART 2024

INLOOP 13.00U START 14.00U

€22,50

KAARTVERKOOP OVERMAKEN OP

NL38 INGB 0391 2700 79 T.N.V.

UU GANESH OVV NATAK

TEL: 0654628121

ZAAL LINDENBERG ALDENHOF

ALDENHOF 1390, 6537 CB NIJMEGEN

Ik zou graag deze oproep willen plaatsen.
Net als velen ben ik met spoed op zoek naar
woonruimte in Nijmegen. Inschrijven mogelijk.

Ik wil zo centraal mogelijk wonen.
Ik heb in en rondom het centrum mijn leven opgebouwd
en binding met Nijmegen.

In het dagelijks leven ben ik social worker.
Ook heb ik cmv, journalistiek en bloemsierkunst gestudeerd.

Ik ben artistiek, creatief en hou me bezig met kunst en cultuur.
Ik heb interesse voor dingen als: geschiedenis, vintage,
wetenschap, talen, filosofie, architectuur en design.

In mijn vrije tijd kijk ik graag een film,
en hou ik me bezig met mijn sociale leven.

Ik hou van boeken. Ik sport wekelijks.
Ik hou van de natuur, bewust leven, koken en lekker eten.
Verder ben ik een vriendelijk, net en verantwoordelijk persoon.

Kale huur maximaal € 800,00,-

Je kunt me een bericht sturen op:
woonruimtedenise@outlook.com

Ik hoop iets te horen!
Delen is lief!

Denise

Dinsdagavond in
Gymzaal de Weezenhof

Welkom bij de cursus
19.00 CHI-KUNG (Qi Gong)
20.15 uur TAI-CHI (Taiji)

Tai-Chi en Chi-Kung
met Tabitha
www.chikung-taichi.nl
024-3453393

Een Gedeelde Dag is een Goede Dag.

Deel de Dag

Voor ouderen van 65+ in Nijmegen
U bent van harte welkom om te horen
hoe wij de dag samen delen.
Neem contact op:

- 088 - 00 171 21
- ouderenwerk@sterker.nl
- www.sterkerouderenwerk.nl
- Meijhorst 7039, 6537 EP Nijmegen

Richt uw woning mooier in met Wennekers Nijmegen

WENNEKERS
NIJMEGEN

Groenestraat 2A Nijmegen
(hoek St. Annastraat)
T: (024) 356 01 04
E: info@wennekers-nijmegen.nl

Gordijnen, zonwering, vloeren ...en meer

www.wennekers-nijmegen.nl

Luiercontainer openen met jouw afvalpas!

Vanaf 1 februari 2024 open
je de luiercontainer met jouw
afvalpas. Hiervoor vraag je
digitaal toegang via
www.dar.nl/luiers

www.dar.nl/luiers

Dar
...en 't is weer fris!

SPORT BEWEEGT

Kom van die bank af en meld je **NU** aan!

Wil jij jezelf van de bank afkrijgen? Meer structuur in je dag en/of week aanbrengen? Lekkerder in je vel komen te zitten? Dan is Sport Beweegt écht wat voor jou! Deze wekelijkse training van negen lessen zorgt ervoor dat jij geactiveerd wordt en samen met de anderen in de groep wat gaat maken van je dag.

MICHI
TRAININGSCENTRUM

Wat gaan we **doen**?

- Circuittraining op jouw niveau
- Ondersteuning door professionele trainers
- Boek resultaat waar je trots op bent

GRATIS!!

Trainingscentrum-Michi.nl/sport-beweegt

PERSONAL GROUP TRAINING

Behaal jouw doelen in 2024!

- ✓ **Afvallen**
- ✓ **Sterker worden**
- ✓ **Herstellen**
- ✓ **Fit worden/blijven**

Behaal je doelen met behulp van een Personal Trainer en ontvang steun en hulp van je groep.

Je werkt aan fysieke doelen, maar krijgt ook challenges op het gebied van voeding en gezondheid.

Personal Training voor de prijs van een sportschool abonnement!

Train met

NIK HERMSEN

Personal Trainer
Karateleraar (5e Dan)
Voormalig Defentie Kapitein
Fysiotherapeut

WEKELIJKS TRAINEN

€38,- PER MAAND

NIEUW BIJ

MICHI
TRAININGSCENTRUM

[Trainingscentrum-Michi.nl/personal-group-training](https://www.trainingscentrum-michi.nl/personal-group-training)

ZIJPENDAALSTRAAT 7, NIJMEGEN

KINOP Kasteel

www.kinopkasteel.nl

KINOP Kasteel is een kleinschalig kinderdagverblijf in huiselijke sfeer. Wij hebben kleine groepjes, een aparte babygroep, en een grote tuin.

Opgang plekjes vrij:

- Babygroep 0-1 jaar
- Dreumesgroep 1-2 jaar

Maak een afspraak voor een rondleiding via www.kinopkasteel.nl of bel 024 378 93 48

**DOE ALLEEN
PLASTIC, BLIK & PAK...**
(VERPAKKINGEN)

Met gemak...

doe je ook jouw plastic verpakkingen uit de keuken en badkamer in de plastic+zak!

www.dar.nl/plastic

...IN JOUW
PLASTIC+ZAK!

WINNEN MET
PLASTIC+
SCHEIDEN DUS!

Dar
...en 't is weer fris!

RIJWIELHUIS JANSSEN

SINDS 2023

De fietsenmaker van Dukenburg

Malvert 70-17
6538 DP Nijmegen
024-7855951
www.rijwielhuisjanssen.nl

Colofon

De Dukenburger is een onafhankelijk blad voor het stadsdeel Dukenburg. Het verschijnt negen keer per jaar en wordt gratis verspreid.

De Dukenburger is mede mogelijk gemaakt door de gemeente. Er is een bijdrage verkregen uit het budget wijkactiviteiten/bewonersinitiatieven van de gemeente Nijmegen.

Adres

Zwanenveld 63-55, 6538 RP Nijmegen
Telefoon: 06 54 645 175
E-mail: info@dedukenburger.nl

Internet

www.dedukenburger.nl (voor actueel nieuws)
Twitter: @dukenburger

Redactie

René van Berlo (hoofdredacteur)
Toine van Bergen
Arthur de Jonge
Thijs de Leeuw
Hette Morriën
Ferdi Notten
Wil Rengers
Peter Saras
Theo Vermeer

Foto's

Peter Saras
Arthur de Jonge
Jacqueline van den Boom (www.jvandenboom.com)
Ferdi Notten en anderen (zie bij de artikelen)

Vormgeving

René van Berlo

Vaste medewerkers

Jaap van der Bent
Marije Klijnsma
Peter van Kraaij
Guus Kroon
Joska van der Meer
Hans van Meteren
Jaap Mooi
Qader Shafiq
Wouter Slob
Gon van der Werff

Stichtingsbestuur

Ton Strik (voorzitter)
Qader Shafiq (secretaris)
Hans Veltmeijer (penningmeester)

Drukwerk

Drukkerij Hendrix, Peer
Oplage: 10.500 stuks

Bezorging

Op alle adressen in Dukenburg met uitzondering van de adressen met een NEE-NEE-sticker
Klachten over bezorging: info@dedukenburger.nl

Volgend nummer

Kopijsluiting: zondag 25 februari 2024
Verspreiding: vanaf vrijdag 15 maart 2024

Foto voorpagina

Volkskrantjournalist en schrijver Toine Heijmans afkomstig uit Dukenburg (Foto: Arthur de Jonge)

Mensen helpen?

Zorg of hulp nodig?

Mensen ontmoeten?

Een idee voor de buurt?

Vragen over regels en papieren?

**STIP
DUKENBURG**
wijkcentrum Dukenburg

ma t/m vr
09.30-12.00 uur
di 13.30-15.30 uur

stip

WWW.STIPNIJMEGEN.NL/DUKENBURG

@StipNijmegenDukenburg

de Dukenburger

Info-magazine voor Dukenburg - 17^e jaargang nummer 1 - februari 2024

Volkskrantjournalist Toine Heijmans:
'Dukenburg is een prachtig stadsdeel'

is verkrijgbaar bij:

Aldenhof: de Lindenberg.

Lankforst:

Gezondheidsplein Dukenburg.

Malvert: Jumbo, Rijwielhuis Janssen,

Meijhorst: Albert Heijn,

Ontmoetingskerk, Wijkcentrum
Dukenburg, Zwembad Dukenburg.

Staddijk:

Trainingscentrum Michi.

Tolhuis:

Creatief Centrum Nijmegen-Zuid.

Weezenhof: Cafeteria Çiçek Yeliz,
Huis van Weezenhof.

Zwanenveld: Albert Heijn,
Bibliotheek Zwanenveld, Primera, Pronk,
Duurzaam Wonen.

DUKENBURG

Fysiotherapie Dukenburg

Aldenhof 70-03
Weezenhof 55-16
Meijhorst 60-02
Zwanenveld 90-80 H
Tolhuis 33-09

Tel: 024-3441756
info@fysiotherapiedukenburg.nl
www.fysiotherapiedukenburg.nl

Orthodontistenpraktijk Dukenburg
voor kinderen en volwassenen

Trots
op je
lach

♥ Persoonlijke benadering

📅 Snel een afspraak

📍 Perfecte locatie

www.orthodukenburg.nl

024 3440837

HOMAN
MAKELAARDIJ

Woning verkopen?

Maak een **goede start** met
dé makelaar uit uw **eigen wijk**

024 - 3448 497

Zwanenveld 8403-D

homanmakelaardij.nl